

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 222. szám.
1937. október 1, péntek.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Bojkott Japán ellen

A Népszövetség körül érdekelt európai és amerikai hatalmak indokolt felháborodással ítelték el a japáni repülőök ázsiai kegyetlenségű tömegmészárlásait. Amint a párisi Petit Journal, továbbá a Populaire és az Oeuvre írják, igen nagy a valószínűsége annak, hogy a Népszövetség tagjai nem maradnak meg csupán az elítélő határozat együttes kimondásánál, hanem az erkölcsi elítélés demonstrálása mellett éppoly gazdasági bojkottot javasol a tagállamoknak, mint aminővel Olaszország esetében kísérletezett az olasz-abesszin konfliktus esetében.

Nem kétséges, hogy a japáni repülőök céltalan tömegmészárlásai a maguk ázsiai kegyetlenségében valóban elrettentik minden európai és amerikai kultúrember szívét, bár érdem szerint vitatni lehetne, hogy mi a különbség az agyonbombázott Nanking, Sanghai, vagy az ugyancsak agyonbombázott Bilbao, vagy Madrid eseteiben: a spanyol városok esetében ugyanis a Népszövetség egyáltalán nem sietett előállni a gazdasági blokádtal tervével, nyilván azon egyszerű oknál fogva, hogy a tisztelt tagállamok többé-kevésbé maguk is érdekelve voltak és vannak azoknak a bombáknak és repülőgépeknek leszállításában, amik oly borzalmas, japáni méretű kegyetlenséggel végrehaltott pusztításokat okoztak a spanyol városok polgári lakosságában. Mindazonáltal — ismételiük — nem kétséges, hogy a pusztítás esztelenül elítélendő, megbélyegző és érdemtel és végső eredményben az is kétségtelen, hogy a népszövetség egyik legfontosabb, bár nem sok sikerrel kecsegtető feladata az, hogy ha már a háborús konfliktusok elhárítása eddig sajnos alkalmatlannak bizonyult, legalább minden erejével odahasson, hogy a mészárlások lokalizáltassanak és a tömegkegyetlenkedések mérsékeltesse. „Emberséges háború” — ez a fogalom fejezi ki a Népszövetség terminológiájában ennek a szándéknak a célját és ha fából vaskarikának is látszik az első pillanatban, — mert hiszen hogyan lehetne emberséges egy embergyilkos háború? — mégis ki fejezi annak a törekvésnek célját, amely a háború keretei között is az emberéletet lehető ki-méltására törekszik a pusztító gépek technikai korában.

Elméleti eleondolások szerint az „emberséges háború” jellegét, lokalizálását és esetleges elfojtását a nélkülözhetetlen nyersanyagok szállításánál lehetne elérni, nemzetközi eszközökkel és módszerekkel az egymással harcba keveredett felek között. Japánról ugyanis köz-tudomású a legújabb, alig másfél éves statisztikák szerint, hogy a háború folytatásához szükséges nyersanyagok jórészt, mint amilyen a vas, a réz, a cink-érc, továbbá a petróleum és melléktermékei, valamint a szén és a gyapot Japán eddig is nagymértékben, külföldről importálja. A rendkívüli lendülettel fejlődő japán nagyipar évenként egymillió kétszáz ezer tonna vasércet, 500.000 tonna öntöttvasat kénytelen importálni, hogy saját belföldi szükségletét fedezze a yawatal császári vasművek, továbbá a hokkaidói Murovan Acélművek után: petróleum hiánya miatt pedig hol Angliának, hol a szovjetnek, hol pedig Amerikának volt kénytelen kiszolgáltatni felvevőpiacait, bár okos kormányintézkedések folytán olvsméretű szabadversenyt teremtett Japánban a külföldi petróleum érdekeltségek között, hogy a benzin például az egész világon a legolcsóbb Japánban. Ez tette lehetővé a japán hadügyminiszteriumnak például azt, hogy legalább három évre való benzin, olaj és petróleum-készleteket halmoz-

Aláírták a nyoni egyezményt kiegészítő párisi angol-francia-olasz tengerészeti megállapodást

Páris, szeptember 30. A francia tengerészeti miniszterium délután hivatalos közlést adott ki, amely szerint a Földközi-tenger ellenőrzés ügyében összeült angol-francia-olasz tengerészeti szakértők ma délután befejezték munkájukat és aláírták a közösen megállapított ellenőrzési tervezetet. Ez a terv jóváhagyás végett most már a három kormány elé kerül.

Az aláírt tengerészeti egyezmény pontosan megállapítja az ellenőrzés alá helyezett utvonalakait, használható tengeri utakat és azokat a különleges tengerészeti jeleket, amelyeket a három nagyhatalom hadiflottája az ellenőrzés ideje alatt használni fog. Ami az egyes zónák elhatá-

rolását illeti, a kiadott jelentés megállapítja, hogy ez csupán gyakorlati szempontból történt. A Földközi-tenger keleti részén, a Gibraltári szoros szomszédságában elterülő zóna felügyeletét Nagybrittania végzi. Az algériai hajóutakat, de különösen azokat, amelyek Algeriába és Bonneba visznek, Franciaország ellenőrzi, míg a Földközi-tenger eme szakaszának többi részén Olaszország végzi el a munkát és ellenőrzési körzetébe tartozik a Szardíniai partvidék, a Ioni és az Adriai tenger. A Földközi tenger keleti részén Olaszország hatásköre a második zónában, Tripolis és Egyiptom irányában egészen Port Saidig terjed.

Litvinov mesterkedése miatt késett a nyoni pótegyezmény aláírása

Beavatott körökben a következőkkel magyarázták azt a körülményt, hogy a nyoni pótegyezmény aláírását csúttörtökre halasztották. Az olasz delegációnak szerdán táviratot kézbesítettek Rómából. A távirat tartalmáról semmi féle közelebbi részlet nem került nyilvánosságra. A párisi lapok genfi tudósítói azonban megállapítják, hogy az események számai Genfből indultak ki, ahol a Népszövetség politikai főbizottságának szerkesztő bizottsága a közgyűlés elé terjesztendő határozati javaslatot tárgyalta, amely javaslat a Népszövetség álláspontját szögezi le a spanyol kérdésben. Litvinov népbiztos azt akarta elérni, hogy ez a határozati javaslat elítélő szavakkal nyilatkozzék

Olaszország eljárásáról és szögezte le, hogy Olaszország megszegte a be nem avatkozási egyezményt,

mert csapatokat küldött Spanyolországba és így a nemzetközi jog értelmében megtámadja Spanyolországot. Litvinov eme javaslatát azonban a szerkesztő bizottság nem fogadta el.

A Petit Parisien nyíltan megírja, hogy Litvinov újabb mesterkedései kellemetlenül érintik a francia kormányt, habár célját nem éri el, mert Anglia és Franciaország el van tökélve arra, hogy tovább folytatja Olaszországgal a megkezdett tárgyalásokat.

ANGOL-FRANCIA JEGYZÉK RÓMAHOZ A SPANYOL ÖNKÉNTES KÉRDÉSRŐL.

London, szeptember 30. A szerdán tartott angol minisztertanács megvizsgálta és elfogadta az Olaszországhoz intézendő angol-francia

jegyzéket, amelynek tartalmáról a lapok azt írják, hogy a közös jegyzékben a két kormány a következő követelésekkel fordul Olaszországhoz:

1. Meg kell tiltani minden további önkéntes szállítmányt Spanyolországba.
2. Olaszország adjon biztosítékot arra vonatkozólag, hogy nem akarja megszállni, vagy megerősíteni a Baleari szigeteket.
3. Adjon biztosítékot arra vonatkozólag, hogy a spanyol polgárháború végeztével minden olasz önkéntes elhagyja Spanyolországot.
4. Haladéktalanul kezdjék meg a Spanyolországban harcoló valamennyi önkéntesnek hazaszállítását és vessenek véget minden külföldi bevonásnak.

A SVAJCI KORMÁNY ELISMERTE JOGILAG IS FRANCO KORMÁNYÁT.

Bern, szeptember 30. A svájci szövetségstanács mai ülésén Motta elnök részletesen nyilatkozott a spanyolországi kérdésről. Hangoztatta, hogy Svájc minden erejével ragaszkodik semlegességéhez. Megállapította ezután, hogy a svájci állampolgárok a nemzeti Spanyolország területén biztonságban élnek és soha semmiféle panasszal, vagy segélykéréssel nem fordultak még hazájukhoz. Ezzel szemben azonban, más spanyol területeken élő svájci állampolgárok részéről már több ízben érkezett segélykérés. Bejelentette ezután, hogy a svájci szövetségi kormány elismerte Toca Dermatot, az eddigi népszövetségi megfigyelőt, a spanyol nemzeti kormány megbízottjaként. Ezzel a svájci köztársaság csak de-facto és nem de jure ismerte el Franco tábornok nemzeti kormányát.

tasson fel — háború esetére. Mindez még Mandzsukuo elfoglalása előtt vált rendszerré. Mandzsukuo meghódítása lényeges változásokat hozott az ipari Japán életében. Először is évi két és félmillió tonnára becsült széntelepekhez jutott Mandzsuriában és legalább egymillió tonna termelés-kapacitású vasérc-telepekhez. Gyapotszükségletét, melyet eddig Anglia fedezett, újabban az olasz-abessziniai piacokon szerzi be. Sakhalin és Formosa-szigetek petróleum-forrásai kizárólag Japán számára termelnek újabban. Joggal felmerül tehát a kérdés, vajon Japán

amely eddig az európai és amerikai nyersanyag piacok kiszolgáltató fogyasztójaként szerepelt, rászorul-e egyáltalán továbbra is régi szállítóira? Japán ma már megszabadult ipari nyersanyag-vazalusságának állapotából és nem lehetetlen, hogy éppen ez a tény is egyik ösztönző rugója volt mai határozott fellépésének a kínai hadjárat kegyetlenkedései között. Ha ezt tényként figyelembe vesszük, úgy indokoltnak látszik kételkedésünk az esetleges újabb népszövetségi gazdasági bojkott eredményességét.

Nagy íénnel ünneplik meg Ofelsége II. Carol király születésnapját

Bucuresti, szeptember 30. II. Carol király október 16-iki születésnapjának megünneplésére óriási előkészületeket tesznek. A patriarchátus állapítja meg az ünnepség sorrendjét, amely Te Deummal kezdődik és ezen résztvesznek a kormány tagjai, a polgári és katonai hatóságok vezetői. Eanek megtörténte után a kormány valamennyi tagja Sinaiába utazik és ott üdvözlik Ofelségét. A magas méltóságokat és a külföldi vendégeket, köztük Gamelin tábornok is,

Ofelsége ebédre hívja meg magához. Október 16-án a hivatalokban szünetel a munka és az iskolákban sem tartanak előadást.

A külföldön tartózkodó Antonescu külügyminiszter nyomban hazaérkezése után kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál, akinek beszámol a Nyonban és Genfben tárgyalt nemzetközi kérdésekről. Hasonlóképpen tájékoztatja Antonescu külügyminiszter Tătărescu miniszterelnököt is.

A francia sajtó szerint:

Hitler és Mussolini titkos megállapodást irtak alá

Mussolini Olaszországba várja Hitlert

A hazaérkező Mussolinit fényárban fogadta Róma népe

Berlin, szeptember 30. Mussolini miniszterelnök Németország elhagyásakor, a német határról rendkívül megleghangu táviratot intézett Hitler birodalmi vezérhez. A táviratban a Duce hangoztatja, hogy a mult napok megpecsételték azt a szellemi összetartást, amely a nemzeti szocialista Németországot és a fascista Olaszországot összekapcsolja. Megpecsételték a két ország szándékainak szilárdságát, valamint a két ország barátságának felbonthatatlanságát. Végül kifejezést ad Mussolini annak a reményének, hogy mielőbb alkalma lesz Hitlert Olaszországban üdvözölni.

Páris, szeptember 30. A párisi lapok hangja Mussolini és Hitler beszédeit illetőleg ma reggelre teljesen megváltozott. Egyetlen lap sem akad, amely minden fentartás nélkül elismerné, hogy Mussolini németországi látogatása az annyira hangoztatott béke ügyét szolgálja.

Az újságok barátságosan megjegyzésekkel kísérik az eseményeket

és erős kritikával illetik az elhangzott beszédeket.

Az Intransigeant megállapítja azt, hogy Mussolini és Hitler beszédeinek semminő diplomáciai értékük nincsen. Semmi olyasmit nem mondtak, ami alkalmas lenne Európa helyzetének megjavítására. Mindazok a beszédek, amelyek elhangzottak, a belső propaganda célját szolgálják és annak a százötven millió embernek szólottak, akik Olaszországban és Németországban élnek.

Mussolini látogatásának igazi jelentőségét az

a titkos tárgyalás adta meg, amely Göring lakásán folyt le. Ezt a nagyjelentőségű és messze kiható tárgyalást a legnagyobb titok veszi körül.

A tárgyalások lényegéről nem tájékoztatták a közvéleményt. A szemlélő előtt feltűnővé vált az a körülmény, hogy az esemény lényegében sokkal kevesebb értéket nyújtott, mint ahogyan gondolták.

Róma, szeptember 30. Pontban fél 7-kor megszólaltak a Janiculus domb ágyui és üdvövésekkel jelezték a Duce vonatának megérkezését. A sötétzöld különvonat méltóságos lassúsággal gördült be az állomás üveghombárdja alá. Mussolini fel-

Az Egyesült Államok is megbélyegezte a japán barbarizmust

Genf, szeptember 30. A genfi japán troda megbizottja ma a következő kijelentést tette a sajtó képviselői előtt: A kínai városok bombázása mindaddig tartani fog, amíg ezt a japán hadvezetőség a hadműveletek sikeres lebonyolítása szempontjából szükségesnek látja.

A Népszövetség közgyűlésén ma az elnöklő Aga Khan közölte a jelenlévőkkel, hogy az Egyesült Államok kormánya nyilatkozatot juttatott el a Nemzetek Szövetségéhez a japánok légi bombázásával kapcsolatban. Ebben a nyilatkozatban az Egyesült Államok kormánya leszögezi, hogy a nyílt városok

Olaszabb lett és szebb lett a

RÁDIÓÉLET

64 oldal teljes mély nyomás,
hetenként 6 lei.

legrészletesebb világműsorról

Előfizetési ár negyedévre 75 lei. Journal Import, Oradea-Nagyvárad.

emelt karral állt szalonkocsijának ablakánál, majd a tömeg szünni nem akaró lelkesedése közben Ciano gróf, Starace és Alfieri miniszterektől követve leszállott kocsijából. Miután fogadta a hatóságok vezetőinek üdvözlését, az udvari várótermeken át kilépett a pályaudvar előtti térre, amely feketélt a hatalmas tömegtől. Itt a miniszterelnök gépkocsiba szállt és egész gépkocsisor kíséretében hajtatott a Palazzo Venezia felé. A két kilométeres vonalon minden ablak és minden kirakat fényárban uszott, úgy, hogy a Duce valóságos fényzömbben vonult be Rómába. Valamivel 7 óra után Mussolini megjelent a Velence palota erkélyén. A miniszterelnök, akinek rövid beszédét több ízben szakította félbe a tömeg lelkes éljenze, a következőket mondotta:

— Németországi utamról és a vezérrel folytatott megbeszéléseimről a legmélyebb benyomásokat s összetörhetetlen emlékeket hoztam magammal. A német-olasz barátság, amelyet a Róma-berlini tengely politikája szentesített a két nemzet hitében és szívében megerősödött. Ennek a barátságnak célja a két forradalom szolidaritása, Európa ujjaszülése és a béke azok között a népek között, amelyek ezt az utat követik.

A miniszterelnök beszéde után a tömeg még hosszú ideig ünnepelte hazatért vezérét.

bombázása ellenkezik minden jogelvvél és humanizmussal és ezeket a cselekedeteket kimagyarázni nem lehet.

A Newyork Times beavatott politikai körökből szerzett értesülése alapján közli, hogy a kínai városok bombázása miatti amerikai tiltakozásra érkezett válasz nem kielégítő. Az egyesült Államok kormánya felveszi az összeköttetést azokkal, a kormányokkal, amelyek ezintén tiltakoztak a bombázás miatt és közös intézkedéseket fognak foganatosítani Japánnal szemben.

Jazz és halál

Irtá C. LHOTIE

— Ide figyelj, Charles — mondta az asszony egyszerre kemény hangon — a kicsi beteg. Én mondom, hogy beteg. Menj és hozz orvost.

Charles az asztalra borulva ült, karja hajlásába temette fejét. Kinn hideg volt, dél óta nem evett, az a pár frank, ami a zsebében van, kell holnap ebédre neki, az asszonynak és a két gyereknek. Lomhán felnézett:

— Ugyan, kutyabaja sincs. Az asszonyok mingyárt megijednek, ha kicsit bög a gyerek, vagy piros az arca. Majd elalszik. Ha meg doktort hívsz, úgy sincs miből fizetni. Küldd el a kislányt.

— A kislányt nem küldöm éjfélkor az utcára — mondta az asszony és Charles hallotta a hangján, hogy nincs mit csinálni: el kell menni. Feltápaszkodott és utnak indult. Az ajtóból még egy pillantást vetett a bölcsőbe. A kicsi arca csakugyan nagyon vörös volt és tágranyított szemmel, sírás nélkül meredt a plafonra. Megsáidult a szíve és sietni kezdett.

A kemény hideg és szemetelő eső magához térítették. Gyors léptekkel ment, ismert egy orvost a környéken. De annyira még se volt megijedve, hogy ne tett volna egy kis kerülőt a kikötő felé, ahol ilyenkor éjfél után mindig vidám élet folyt. Nem lesz olyan nagyon sürgős a dolog. Az orvosnak pedig igazán mindegy, hogy fél egykor, vagy fél kettőkor rázzák ki az ágyból. — kivált, ha úgyse kap fillért se a látogatásért.

Lekerült tehát a kikötőbe és nemsokára kes-

lező földszintjén színes kocsmákból zengett az uccára a jazz. Esett az eső és hideg volt, mégis barátságos, vidám vidék volt így éjszaka ez a kikötői negyed, ahol minden házból csengő női kacaj, férfikurjongatás, csörömpölés, zongora- és szakszofonoszó hallatszott. Egy hang állította meg:

— Halló, Charlot, gyere már egy kicsit ide, már meg sem ismered az embert?

Dehogynem ismerte meg Charles: Régi cimborára volt, vidám fickó. Ott állt egyik kis bár ajtajában és vigan integetett neki, jobbával pedig egy kedves szőke leány vállát ölelte át. Charles megállt, rájuk nézett és habozott. A kicsi beteg, gondolta, mégis csak orvosért kellene menni. De barátja nagyon vidáman integetett és nagyon vidáman mosolygott a kedves szőke leány és a jazz is nagyon csábítóan zümmögött: Charles egyet gondolt: félóra nem a világ. Bement a bárba.

Egy perc múlva már vidám cimborák között poharazgatott a füstös-mocskos helyiségben. A parketten egyre folyt a tánc, rengeteg lány, férfi, asszony hemzsegett a füstös, vörös féhomályban s pillanatra se szünet meg a szaxofon fájdalmas vonítása. Kinn a vihar kettőzött erővel dühöngött. A szél meg-megrázta az ablakokat és hallatszott, amint kopog az eső az ablaktáblákon. Charles fenéki üritette poharát és arra gondolt, hogy a kicsi beteg, mégis csak el kellene menni a doktorért, az asszony otthon ül és vár és vajhányszor a szél megzörrenti az ajtót, azt hiszi, ő jön... de azután az alkohol fátyolt borított szemére, uem is igen emlékezett már rá, hogyant került ide, miért is ült itt. De annyit érezt, hogy jó itt ülni egy kedves lány mellett, jó itál, jó meleg van és a jazz barátságosan és szomorkás-vidáman vonít. Bolondság

lenne eimenni innen... Ugy érezte, nagyon boldog és nyugodt.

Azután egyszerre valami zavar támadt. Az ajtó kinyílt és a szél besüvitett. Egy vékony gyermekhang szólalt meg az ajtóban:

— Papa!

Ugyanakkor elhallgatott a jazz. Néhány leány az ajtóhoz sietett és körülvette a kislányt, aki belépett és riadt szemmel bámult maga körül. Egyik leány puderes kezével a kislány hidegtől kékült karját dörögölte, a másik nyakába terítette rókáját, hogy ne fázzeék, a harmadik süteménnyel kínálta, a negyedik egy pohár bort hozatott neki. A zene elhallgatott és elhallgatott a nevetés is.

— Mit keresel kislányom, ne félj tőlünk, nem bántunk — mondta valaki. A kislány még mindig rémült szemmel kutatótt a füstös helyiségben.

— Apámat keresem. Elment hazulról orvosért, mert beteg volt az öcsém és nem jött haza azóta. Apámat keresem, hogy hazavigyem, mert meghalt az öcsém...

Charles halottfehéren emelkedett fel az asztaltól. Mindenki ránézett. Tántorogva megindult az ajtó felé. Utat engedtek neki. De nem részvételből: elhúzódtak előle, mint a pesítés közeléből...

CORSO Slágermozgó

Telefon: 20-65

Az utolsó madridi vonat

Dorothy Lamour, Gilbert Roland, Lionell Atwill,

... szenvedés

Az ember megáll a temetkezési bolt előtt és szinte gyönyörködik, milyen jól el van készítve az egész előre. Csak éppen, hogy beszállni kevesen akarnak. A gyászjelentést egyszerűen kitöltik, ha a gyászoló család jelentkezik. Ebben benne van a nemes élet, a jószágos apa, a hűséges férj epitetonjai, mint egy iskolai bizonyítványban, amelybe a jóllelkű osztályfőnök előre kitölti a legjobb osztályzatot. Igazán nem érdemes különösebb érdemekre vadászni, a halál előtt mindnyájan érdemdusak leszünk. Bizonyos kitöltetlen rovatok: (név, kor, a temetés ideje) várják a gyászoló családot, ezek azok a pontok, amelyekben mégsem vagyunk egyformák. Azután a „... szenvedés”. Így áll. Ebbe a rovatba jön, vagy a „rövid”, vagy a „hosszu” szó. Felméri a szenvedést, mint egy vég vázsnat. Fontos, hogy ki mennyit szenvedett. A szenvedés jutalmául ebbe a rovatba az kerülhet, hogy „hosszu”, utána a szomszédnénik helyeslőleg bóhtanak és ezzel is igazolják a felmérés helyességét.

Hogyan méri a szenvedést, ürmértékkel, hossz-mértékkel, vagy manóméterszerű készülékkel? Mindenki azokra a végtelen órákra gondol, amikor a foga fáj, vagy a füle hasogatott. A lázas, fáradttá kintó éjszakákon ki nem hánykolódott már ágyában és várta a soha el nem jövő virradatot? Kórházak fehér ágyain mindig egybefolyik az éjszaka a nappal és kicserepedett ajku, sápadt betegek számolják ezt a nappal éjszaka konglomerátumát és találgatják, hogy hány ilyen telik el az éterszagu, fehér szobában? Akit megszegyenitettek és szenved, vagy aki csalódott, vagy akit más miatt gyötör a szomorúság, az hosszan szenved, vagy röviden? Van-e rövid szenvedés, nem úgy van-e, hogy minden szenvedés végtelen?

Mi ad jogot arra, hogy ezt a legszubjektivebb, legbensőbb dolgot idegenek felmérjék, vagy latolgassák, kézbe vegyék a szenvedésnek a haláltól megváltott tömegét és rámondják, hogy ez rövid, nem: ez hosszú. Hol kezdődik az élet teljében és kicsattanó egészségben sütkérező idegen számára a hosszú szenvedés? Két dolgot tudunk, amelyeket eddig nem sikerült más élőlénybe ültetni: a tapasztalatot és a szenvedés érzetét. Atömlesztnek vért, átplántálnak húst és ideget, átültetnek szemet, de nem lehet kitépni az agyból a tapasztalatot, a szívből a szenvedést. Hiába tanítom a fiam, hogy ezt vagy azt ne tedd! Mégis meg fogja tenni, nem nyugszik míg a saját bőrén nem tapasztalja. A világ legboldogabb emberévé tudnám tenni, ha átültetném belé a lefolyt évek tapasztalatát, új diadalmas generációt tudnánk felnevelni, ha az utódok fiatalon, tele életenergiával ott folytatnának, ahol mi abbahagytuk, di nincs szavunk annak érzéktetésére, amit az események bennünk hagytak, nincs képességünk arra, hogy raját belátásunk összeségét más agyba átve-tsük. És éppen így a legsajátabb tulajdonunk: a szenvedés. Orvosok csillapítják a fájdalomokozta szenvedést, amelyet soha nem éreztek, amelyről halvány fogalmuk sincsen, amelyet nem tudnak ott a betegágyánál magukba átvetíteni. Az emberek hordják magukban ezt az átadhatatlan és láthatatlan terhet, ahogy szaladnak az uccákon, dolgoznak egészen közömbös és egész lelküket betöltő szenvedéssel semmi közösségbe nem levő ügyeken műhelyekben, irodákban. Ki látja ezt a légneműségnél is fontosabb láthatatlan szubsztanciát és ki meri azt fel-mérni? Hol látni, hol van a szenvedés, hogy annak rövidségét ócsárolják és feldicsérik hosszúságát? Mi az a könny, amely kibuggyan, az az árnyák, amely az arcra hull a beesett két szem, mik ezek a külvilágba kicsorduló impenderabiliák az egész mérhetetlenségéhez képest.

Az ember megáll a temetkezési bolt előtt és egy pillanat alatt ezeket elgondolja és ürzi, hogy a kirakat magasztosságában voltaképpen a szenvedés van profanzálva a gyászjelentés kitöltésre való rubrikái között. De nem szabad elfelejteni, hogy csak az élő és sajgó fájdalom a szent, a mérhetetlen. Ahogy elmúlik, már nem az enyém. Élettelen tárgy, elmúlásba fult emlék lett. Szabad mérlegelés tárgya. Ugy beszélnek róla, mint a verslábrol, amely ott hullámozik, a diák ajkán, amikor leskandálja a klasszikus versformát: hosszú, rövid, hosszú... Akár a Morse-jel, úgy változik a sok emberi szenvedés. A fájdalom lüktetéseinek rövid és hosszú hullámai vannak. És amikor a vér hűlni kezd és test és fájdalom élettelenül elterül, a rovatot „... szenvedés” kitöltik. Sokan szeretnék tudni, mi kerül ebbe a rovatba. Fontos dolog.

A Páneurópai Szövetség Masaryk-gyászulása

Genf, szeptember 30. (Rador). A Páneurópai Szövetség tegnap az elhunyt Masaryk elnök emlékének hódolt. Coudenhove Kalergi, az egyesület elnöke beszédében rámutatott arra, hogy Masaryk jelképezte az európai szellemet. Koht norvég külügyminiszter Masarykot mint a demokrácia, nacionalizmus és szocializmus megtestesítőjét méltatta. Felszólaltak még Paul Boncour, Politis és Ossutzky csehszlovák nyugalmazott miniszter, végül pedig Coudenhove záróbeszédében közölte, hogy a páneurópai szövetség Masaryk szellemében tovább folytatja működését.

Maria anyakirálynő pantomimjét bemutatja a varsói operaház

Varsó, szeptember 30. Az állami operaház nagy-szabású, parádés bemutatóra készül. Mazaray az opera igazgatója megszerezte előadásra a Taina című pantomimet. A balett szerzője Maria anyakirályné, akinek a neve a plakátokon nem szerepel, hanem

neve helyett 'rói árnevet használ. Maria anyakirályné az igazgatónak megígérte, ha ideje engedi és ha módja lesz, személyesen is meg fog jelenni a bemutató előadásán.

Részleges kormányválság fenyeget Franciaországban a francia frank újabb árzuhanása miatt

A szocialisták a teljes deviza kényszergazdálkodást követelik

Páris, szeptember 30. Franciaországban a belpolitikai helyzet váratlanul kiéleződött. Tegnap a tőzsdén újabb erős árzuhanás állott be. Ez arra vezethető vissza, hogy a devizapiacra kedden félhivatalos ellenőrzés lépett életbe. Emiatt Bonnet pénzügyminiszter és a kormány szocialista tagjai között éles elentét támadt. A szocialisták a frank folytonos zuhaná-

sát a tőke állandó menekülésének tudták be és a teljes deviza kényszergazdálkodást követelik, amit viszont Bonnet nem hajlandó bevezetni. A kamara folyosóin délelőtt hírek terjedtek arról, hogy a részleges kormányválság aligha kerülhető el. Szombaton államtanácsai ülést tartanak, amely döntő jelentőségűnek ígérkezik.

Minden urihölgy az egyéni ízlésének megfelelő legújabb modellű kabát- és ruha-különlegességeit megtalálja

DIVA

MODELLHÁZ

MINORITA-PALOTA
CONSUM ÉS INLESNIREA TAGOK
BEVASARLÁSI HELYE

Utlevél nélkül lehet utazni Európa három fővárosába

Sportkivonat indul Aradról Budapestre, Bécsbe és Prágába.

Arad, szeptember 30. Ismét kínálkozik egy kitünő alkalom utlevél nélkül utazni külföldre. Ezuttal az általánosan ismert „Europa” menetjegyiroda szervez társasutazást, még pedig három országba. A kitünő organizáció lehetővé tette, hogy a különvonatra jelentkező utasok tetszés szerint mehetnek Budapestre, Bécsbe vagy Prágába.

A különvonat október 14-én indul Aradról és 20-án tér vissza. Az utazási feltételek rendkívül előnyösek, úgy, hogy előreláthatóan rengetegen jelentkeznek majd.

Mindhárom fővárosban nagy sportesemények lesznek,

ugy, hogy a sport hívei szép mérkőzéseket láthatnak. Természetesen úgy Budapesten, mint Bécsben és Prágában az ősz kitarja minden szépségét az odaérkező idegen elé. A színházakban már mindenütt megkezdődött a szezon, a mozik most mutatják be az újdonságokat, a szórakozási lehetőség van bőven. Budapest összesen különösen szép, Bécs a maga finom patinájával vonz, Prága pedig különös összetételével ejti csodálatba az idegent, aki itt lépten-nyomon láthatja a multat összeölelkezni a jelenrel.

Az árak rendkívül alacsonyak, úgy, hogy

valóban érdemes kihasználni a kedvező alkalmat. Részvételi díj

Arad-Budapest és vissza közös utlevéllel 1280, egyéni utlevéllel 840 lei. Arad-Bécs és vissza közös utlevéllel 2730, egyéni utlevéllel 2190 lei. Arad-Prága és vissza egyéni utlevéllel 2490 lei.

Akik közös utlevéllel óhajtanak utazni, azoknak a következő okmányokat kell beszerezniök: állampolgársági bizonyítvány hiteles másolata, fényképes személyazonossági igazolvány, katonaköteleseknek katonakönyvecské. Tekintettel a várható nagy érdeklődésre, a jelentkezés végső határideje 1937. október 7. délután 6 óra. Jelentkezéseket elfogad az „Europa” menetjegyiroda, Sándor könyvkereskedés, ahol minden szükséges felvilágosítást megadnak.

Megjött a jég. A közönség megállapította hogy a

A mult árnyai

az első németül beszéző film mely egyenrangú a legkiválóbb amerikai filmekkel. Luise Ullrich a kettős szerepben feltámulja önmagát. Partner: GUSTAV DIESSL.

URANIA Premiermozgó
Telefonkövét 12-32 5, 7.15 és 9.15 órákor

Kavarodás az aradi nyugdíjfizetéseknél több hamis 250 leies miatt

Ne menjenek el a nyugdíjasek a pénztár blaktól, amíg a kifizetett pénzdarabokat tüzetesen át nem vizsgálták! Hamis 250 leieseket fizetett a pénztár

Arad, szeptember 30. Mint lapunk tegnapi számában jelentettük, az aradi pénzügyigazgatóság pénztáraiban csütörtökön reggel megkezdtek a nyugdíjak kifizetését. Mindenki tudja, hogy a nyugdíjak folyósításánál óriási munkát kell lebonyolítani a pénzügyi tisztviselőknek és így érthető, hogy maga a közönség is bizonyos óvatossággal fogadja a nyugdíjasok panaszait. Százzámra adják ki a jelentkező nyugdíjasok havi illetményét és igen gyorsan kell dolgozniuk, hogy a rendelkezésre álló idő alatt valamennyi jelentkezőt ki tudjanak elégteleni. Ez a körülmény súlyosan megnehezíti annak a sérelemnek orvoslását, amelytől a mai napon hangos volt az aradi nyugdíjasok társadalma:

panaszoknak a nyugdíjasok, hogy hamis 250 leieseket kaptak a pénzügyigazgatóságon.

Egy ilyen 250 leiest munkatársunknak is alkalma volt megnézni és több szakértő bevonásával megállapítottuk, hogy

a 250 leies föltétlenül hamisítvány, mert az anak címeres oldala közepén levő recézés elmosódott volt.

A nyugdíjas elmondotta, hogy nyugdíjának csaknem teljes összegét 250 lejessel fizették ki és általában így jártak el a többiekkel is. Amikor a 250 lejeseket átvette, — mondotta kérdésünkre a panaszkozó nyugdíjas, — igyekezett mindjárt a helyszínen ellenőrizni, jók-e a 250 leies fémpénzek. Erre azonban nem adódott lehetőség, mert

a mögötte szorongó tömeg eltaszította a pénztárfülkét ablakától.

A nyugdíjas így nem közvetlenül az ablak mellett végezte el a pénzek ellenőrzésének műveletét és azonnal megállapította, hogy az egyik 250 leies hamis. Rögtön visszament a pénztárfülkéhez és kérte, hogy a tisztviselő cserélje ki a hamisított pénzdarabot, de az erre nem volt hajlandó, azt állítva, hogy a 250 leies jó. Amikor a nyugdíjas ismételt erősitte, hogy a pénz hamis, Sferdianu Stefan főpénztárhoz küldte a kerületi pénztár vezetője. Sferdianu főpénztárnok megnézte a hamisítványt és kijelentette arról, hogy — jó.

A főpénztárnok annak ellenére sem volt azonban hajlandó az általa jónak minősített 250 lejest kicserélni, vagy felváltani.

A nyugdíjas több helyen próbálta a pénzt elhelyezni, de azt sehol sem fogadták el.

Hangsúlyozzuk, hogy

nem egy esetben fordult elő a fentíhez hasonló eset a nyugdíjkifizetések első napján.

Nagyszámu nyugdíjas panaszkodik, hogy nem tudják elhelyezni a pénzügyigazgatóságon kapott 250 lejeseiket, mert azok hamisak.

Az ügyben munkatársunk igyekezett információkat szerezni a pénzügyigazgatóságtól, de a kísérlet nem egészen sikerült, mert a kérdésben leginkább illetékes Sferdianu főpénztárnok nagy elfoglaltsága miatt nem állott rendelkezésünkre. A pénztári jelentés miatt zárt ajtók fogadták a főpénztárnál. Alkalmunk volt azonban egyes pénzügyigazgatósági tisztviselőkkel az ügyben beszélgetést folytatni. Közölték velünk, hogy ajánlatos, ha a nyugdíjasok mindjárt a kifizetés után ellenőrzik: valódiak-e a számukra kiadott pénzdarabok, vagy sem, mert

ha a nyugdíjas a pénztári ablaktól eltávolított, nem köteles a pénztáros a kiadott pénzdarabot becserélni, vagy felváltani,

mert megtörténhetik, hogy egyes rosszindulatú emberek hamis pénzt csempésznek ilyen módon beváltás végett a kiadott nyugdíjukba. A tisztviselők kijelentették, hogy a pénzügyigazgatóság valamennyi pénztára a legnagyobb óvatossággal ellenőrzi a befizetések alkalmával, hogy ne kerüljön hamis pénz az aradi pénzügyigazgatóság pénztáraiba, de

ennek ellenére is előfordulhat, hogy hamisított pénzt fogadnak el,

mert nagyobb összegek átvételénél különösen a pénztekercesek egyes darabjait nincs idő pontosan ellenőrizni. Ilyenkor az a cég felel, a pénz valódiságáért, amelynek bélyegzője a tekercesen szerepel. Fontos, hogy a nyugdíjas ne menjen el addig az ablaktól, amíg tüzetesen nem vizsgálta meg a számára kiadott pénz minden egyes darabját.

A leszerelési főbizottság nemzetközi egyezményt ajánl a nemzetvédelmi kiadások nyilvánosságáról

Genf, szeptember 30. A leszerelés ügyében a hármas főbizottság indítványára a közgyűlés csütörtökön a következő határozatokat hozta:

Kívánatosnak tekinti, hogy megtegyék az első lépést a fegyverkezések csökkentéséről s korlátozásáról szóló általános egyezmény megkötése céljából és hogy ebből a célból felhasználja a leszerelési értekezlet kebelében végzett munkálatok eredményét. Ezért azt ajánlja, hogy kössenek nemzetközi egyezményt a nemzetvédelmi kiadások nyilvánosságáról és ellenőrző szervek működéséről. Azt ajánl-

ja továbbá a tagállamoknak, hogy mindegyik a maga körében belső rendszabályokat hozzon a fegyverek, lőszer és hadianyagok gyártásának és kereskedelmének hatályosabb ellenőrzéséről még pedig ama munkálatok eredményeinek figyelembe vételével, amelyeket a leszerelési bizottság külön bizottsága végzett.

A közgyűlés végül arra kéri a Népszövetség főtitkárát, hogy ezt a határozatot hozza tudomására a nem tagállamoknak is.

Középiskolai tanulóknak tilos a politizálás

Egyes középiskolai növendékek betiltott szervezetek életében tevékenykednek. Az iskola falai közötti a tanárok sem úzhatnak politikát

Bucuresti, szeptember 30. A közoktatásügyi miniszteriumnak tudomására jutott, hogy a középiskolák több tanulója olyan szervezeteknek kötelékébe tartozik, amelyeknek működését a miniszterium nem engedélyezte. A közoktatásügyi miniszterium felhívja a tanulók figyelmét arra, hogy a 247. és 250. szakaszok értelmében a tanulóknak tilos összejöveteleken és megbeszéléseken vagy tüntetéseken résztvenni. Mindazokat, akik e tilalmat figyelembe nem veszik, a törvényes büntetéseken kívül eltávolítják az intézetből. A tanároknak kötelességük

ügynelni arra, hogy a tanulók ilyen mozgalmakban részt ne vehessenek. Az intézetek igazgatóit felhívja a közoktatásügyi miniszterium, hogy kísérik figyelemmel a tanulók magánéletét is és ha gyanús dolgokat fedeznének fel, úgy javasolják a tanulók azonnali eltávolítását az intézetből. A miniszterium felhívja a tanügyi hatóságok figyelmét arra, hogy a múlt év márciusában megjelent 37844. számú rendelet megtiltja a tanároknak és tanulóknak egyaránt, hogy az iskolákban politizáljanak.

Szombaton 2-án

PALACE

kávéház

szeszónnyító estje

„Botez“ testvérek

a bucarestii rádió hangulat zenekarával. Rummy játék.

Csalásért elítélt volt aradi kereskedő ügye a Tábla előtt

Arad, szeptember 30. A Timișoara-temesvári ítélőtábla tegnap egy volt aradi kereskedő családi bűnyűjét tárgyalta. Kilenc esztendővel ezelőtt Wiener Oszkár aradi textil- és rövidáru kereskedő szoros üzleti összeköttetést létesített a piatra-neamti „Doamna“ nevű rövidáru céggel, amelytől jelentékeny mennyiségű bizományi árut kapott. Egy évvel később, amikor megtörtént az első elszámolás, kiderült, hogy

Wiener 900 ezer lei értékű áruval nem tud elszámolni.

A piatra-neamti cég nem akarva erélyesebb lépéshez folyamodni, egyezkedni kezdett az aradi kereskedővel, akivel megállapodást kötött, mely szerint Wiener a tartozás egy részét áruba adja vissza, a másik részt pedig különböző kinlevőségeinek átruházásával fedezi. Amikor a hitelező cég az átruházott követelések behajtását megkezdte, kellemetlen meglepetések érték. Kiderült, hogy Wiener a kinlevőségek nagyrészt már behajtotta. Ekkor azután a Doamna-cég család és sikkasztás miatt feljelentést tett az aradi törvényszéken. A bíróság előtt a kereskedő jóhiszeműségével védekezett. Végül is a törvényszék megállapította, hogy a vádlott nem követett el sikkasztást, mert tulajdonképpen saját követeléseit vételezte be adósaitól, de viszont csalást követett el a panaszos cég terhére, mert annak tudtán kívül vette fel a cég kártalanítására engedményezett összegeket. Ezért

nyolchavi fogházbüntetésre ítélték

és kötelezték a kár megtérítésére. Felebbezés folytán az ügy a tábla elé került, amely most megváltoztatta az elsőfoku ítéletet, amit az enyhítő körülményekre való tekintettel kéthavi fogházbüntetésre szállított le.

SPORTLEGUJABB

Szabó nagyszerű világrekordja az egy angol mérföldes síkfutáson

Budapest, szeptember 30. A Magyar Atlétikai Club a Magyar Atlétikai Szövetség megbízásából csütörtökön délután a Margit-szigeti sporttelepen meghívásos két mérföldes futóversenyt rendezett, amelyen Szabó Miklós, a MAC kiváló atlétája 8 p. 56 mp. idejével világrekordot állított fel, 1 perc 6 mp./javítva meg a finn Hockert mult évben felállított 8 perc 57.6 mp. világrekordját.

SÁMSON

URI SZABÓ

Strada Alexandrii

Ajánlja modern szabóságát valamint őszi és téli szövet-ujdonságait.

ASZÓDY JANOS:

„THE ROCK“

A gibraltári „Szikla“, amelyet az ir gárda egyetlen ezrede megvéd az egész világ ellen

Ceuta neve tulajdonképpen már 1866-ban került először a világpolitika színpadára. Néhány világtörténelmi pillanatra csak ugyan, mivel George Grey tengernagy ajánlatát az akkori illetékes körök jóformán meg sem hallgatták, annyira nevetségesnek tartották. Az érdekes tengerész ugyanis azt merete javasolni, hogy Anglia keresse megegyezési lehetőséget Spanyolországgal és bizonyos ellenengedmenyek fejében eszközölje ki, hogy Ceutát, amely Gibraltárral pontosan szemközt, a marokkói partokon fekszik, adja, mondjuk „bérbe“. Erre az angol tengernagy véleménye szerint azért lett volna szükség, mert Gibraltár előbb-utóbb elveszti azt a katonai jellegét, amelyet évszázadokon keresztül birt és a brit birodalomnak, ha az India felé vezető utat biztosítani akarja, egyéb támasztékok, pillérek után kell néznie.

A tengerangy ötletét kinevették, a brit sajtó szentelt neki néhány gunyoros cikket, azután az egész feledésbe ment. Gibraltárt nem szükséges „kicsérélni“. Ha a britek eddig hittek benne, ezután sem csalódhatnak, mert a „Szikla“ egyenesen bevehetetlen.

Ez a vélemény Angolionban egészen az utolsó időkig, még árnyalatokban sem változott. Az elmúlt év januárjában a hírneves „Daily Express“ hasábjain Castlerosse lordja cikkben válaszolt Norman Mac Millan kapitánynak, az „Angol Repülők Ligája“ elnökének, aki kritizálni merete a „Szikla“ képességeit. Ilyeneket olvashatunk a cikkben:

„A kapitány többek között azt állítja, hogy Gibraltár ma már nem egyéb kivénhedt, öreg erődítménynél, mely éppen úgy nem tud majd a repülőek bombáinak ellentálni, mint ahogyan Lüttich és Namur nem bírtak megbirkózni a németek nehéztűrségével. Tisztelettel és becsülettel legyen mondva, a pilóták derék elnöke ebben az egyben téved. Gibraltár ma is az a „Szikla“, a bevehetetlen erőd, amely ezelőtt kétszáz és egynéhány évvel volt és bizton állíthatom, hogy az is marad. A kapitány Lüttichről beszélt, Namurról, meg a főbbi belga és észak-francia erődítményről, de elfelejtette, hogy 1918-ban már a nyugati fronton beton-építmények egész sora húzódt. Egy „blockhaus“, egy génpuska és egyetlen katona — ime ez a „szentháromság“, mely Krupp, Skodával és Schneider-Creuzot-val együttösen dacolni tud. Sokszorozza meg az ilyenfajta fedezéket egy millióval és eredményül megkapja Gibraltárt.

„A bombák nem tehetnek kárt Gibraltárban, de a „Szikla“ jó egynéhány pilóta életébe kerülhet. Szirdiniától Gibraltárig és vissza 2500 kilométer hosszú az út és az olasz légiflotta, mielőtt elrepülne biztos területéről, jobb lenne, ha előbb elolvassná a „Győzhetetlen Armádia“ szomorúan tanulságos történetét. Godley tábornok mondta, aki Gibraltárt parancsnokolta 1933-ig: „Az ir gárda egyetlen ezrede megvédi a „Sziklát“ az egész világ ellen.“

Ne bocsátkozzunk ehelyütt tulságosan doktrina izü, katonai szakvitába. Nem tehetjük ezt már azért sem, mert egyrészt nem vagyunk kompetensek, másrészt, mert — a mult tapasztalatai igazolhatják eme állításunkat — a katonai természetű jóslatok, hogy úgy mondjuk „előbecslések“ az esetek 80 százalékában csufos kudarcot vallottak mindig. Egészen másról van itt most szó.

Gibraltár nem egyéb, mint egyetlen pontja annak az óriási erőműnek, amelyet Anglia az Indiába vezető ut folytonosságának biztosítására évszázadok folyamán kiépített. Az abesszin ügyek óta minden újságolvasó jól ismeri ezt az utat, mely Gibraltáron kívül — amely különben a kontinensen Anglia egyetlen birtoka — Máltát, ezt a halódó szigetet, szuezi csatornát, Ciprus szigetét, a Kamaran-szigeteket, az adeni „sziklavárat“ (az angol realpolitika inkább sziklára építkezett, mint „homokra“), Szokot-

ra szigetét és végül a Singapore hadibázist foglalta magába.

Ezt a hatalmas, eszerint mértföldekre terjedő utláncolatot, az „Imperial Railways“ repülőjárata, tengeralatti kábelrengeteg és dróttalan távirók láthatatlan vonalai teszik erőteljesebbé, homogénebbé. Gibraltárt nemcsak az a tény emeli ki fontosság szempontjából ebből az együtteséből, hogy — legalább eddig, a Földközi tenger hajóforgalma felett uralkodott, hanem az is, hogy a brit stratégiai pontok közül a legközelebb esett az anyaországhoz. Angliának különösen a napoleoni hadjáratok idején igen „jól ijtött“ ez a darabka szikla, amelyen megvethette a lábát és a francia, majd a francia és spanyol erők egyesült rohamainak tucajait verhette vissza könnyűszerrel.

1704 július 24-ike óta van angol kézben Gibraltár és brit irányítás alatt nemcsak hadiszempontokból nőtte ki magát, hanem kereskedelmét is megsokszorozta. 1802-ben még mindössze 3000 lakosa volt a sziklafélszigetnek, 1930 évben huszezer körül jár az erődítmények tö-

is szélesebb, ami ha nem is mindárt pacifista, kereskedelmi szempontokból fontos elsősorba, de az okosan kiépített mólók mellett buvárnaszád-bázist lehet majd létesíteni.

Gibraltárban sem egyiket nem lehet, sem a másikat. Ott nincs hely repülőgének számára, a sziklán nem volt elég hely kikötőt faragni, a mólók kis forgalom lebonyolítására is alig elegendők, igaz, hogy ezt a forgalmat is inkább a szentet berakodó brit páncélosok jelentik. A mély vízben pedig könnyűszerrel betolakodnak a fürge buvárhajók. Fízzel ezután Gibraltárak mint tengeri bázisnak is csökkent az értéke.

Végeredményben azonban itt nem erről van szó. Még Ceutának, mint „bérbevehető“ kikötőnek lehetőségei előtt is, a szokásos csendben, de halálos biztonsággal dolgozó angol diplomácia és hadvezetőség már egyéb megoldásokon gondolkodott. Annak lehetőségeit latolgatták, mi lenne, ha a Délafrika csücskében lévő Jóremény ség-fokon létesítenének hadibázist és körülhajóznák a kontinenst vagy ha egyáltalán a tengerrel áttelepítenék az Indiába vezető utvonal jórészét a szárazföldre. Így például Haifában kirakodni és onnan száraz földön folytatni az utat az indiai félsziget felé.

Mindezek a megoldások azonban csak fél-megoldások lennének.

Valamelyik angol író írta valahol, hogy a tengeri kereskedelem szabadsága és folytonossága ugyanaz Angliának, mint Samsonnak a

Megértettük az idők szavát!

Bárkinél olcsóbban adjuk a legújabb divatu női őszi és téli kabátjainkat

FORTUNA

női konfekció

Piața Avrom Iancu 1 szám. Consum és Inalazirea tagok becsatlási helye

vében élő, mindenfajta emberek száma. Állítólag ez a maximum, amelyet a „Szikla“ eltartani tud.

A lakosság kicsiny száma ezenfelül amellett is bizonyíték, hogy az angolok garizont csináltak Gibraltárból. A félsziget terjedelme mindössze 5 négyzetkilométer. Legnagyobb részét az a hatalmas, fekete sziklareneteg foglalja el, amely a hajón érkező idegent első pillanatra megrémíti közvetlenül a tengerből kiemelkedő óriási, sehol eddig még nem látott alakú, gigantikus kődarabjaival. Ennek a kötmegnek minden négyzetcentiméterét kihasználták az angolok. A sziklába erődöket, ágyutelepeket, kasszárnyákat, víztartályokat, élelmiszer raktárakat, municiósz telepeket furtak. Mindez eddig megfelelt volna, ha nem jött volna el a repülőgép korszaka. Repülőbázisnak már nincsen a „Sziklán“ hely.

Amikor az abesszin háború idején a dél-olaszországi repülőtelepek állandó készütsége Máltát fenyegette és a Dodekanesz szigetein harcra készen álló olasz gépek a frissen beolajozott szuezi ágyútegeket készültek elhallgatni. Londonban minden brit hidegvért mezcáfoló kapkodás ment végre. Fgyyszeribe rájöttek, hogy az Indiába vezető ut folytonossága mégsem olyan biztosított, mint azt ők évszázadokon keresztül hittogatták. Már akkor másfajta megoldások felé nézett a brit vezérkar és admirális és Ceuta neve tulajdonképpen ezekben az izgalmas napokban került uira a londoni tárgyalóterem asztalára.

Ceuta, Gibraltárral maídnem pontosan szemközt fekszik a Spanyol-Marokkói partain. Nincsenek ugyan sziklaóriásai, amelyeket bevehetetlen erődökké lehet átalakítani de ezen a modern technika, különösen a haditechnika, amely különben sem szereti a „földtúrásokat“, könnyven tud sértetni. Hírük is, hogy a németek állítólag a Ceutától egészen a semleges, nemzetközi területekig terjedő német-erődítményeket építették ki és olyan ágyúkat állítottak fel, amelyek nemcsak a 14 kilométernél alig szélesebb gibraltári szoroson visznek át, de elküldik lövegeiket fel Cadizre, vagy Keletre, Malagáig is. Ceutában ezenfelül sik területek vannak, ezen repülőtelepeket lehet kiépíteni. A kikötőis

hajkronája volt. Az lehet, hogy a gibraltári „Szikla“ még ma is bevehetetlen, bár az elmondottak után igen kétségesnek tűnik — de az is biztos, hogy ennek a szabadon mozgó, állandó biztonsággal bíró kereskedelemnek földrajzilag, stratégiailag és geopolitikailag is Gibraltár a főpontja. Évente 7—8000 hajó halad át a szoroson. Ezeknek tonnamennyisége 25—28 millió tonnát tesz ki.

A brit világkereskedelem hatalma a szorosokon fekszik. A szuezi csatornát a frissen meg erősített Aden védi. Singapore erődjei modernebbek mint valaha és ha az egyiptomi királyság látszólagos függetlenséget is kapott, a kairói citadellából még mindig angol ágyúk vigyáznak a rendre. Gibraltárnál már más a helyzet. A „Szikla“ lehet bevehetetlen vár, de semmi esetre sem támadóeszköz, de még alap sem a támadásra. Már pedig Ceuta ágyúi, amelyek bizonyára éppen olyan messzire fognak vinni, mint a szemköztiek, éppen úgy megakadályozhatják az angol hajók áthaladását a szoroson, mint ahogy Anglia lötte fenébe sziklavárából évszázadokon keresztül a neki nem tetsző vitorlásokat, gőzösöket.

Ez pedig nem megnyugtató körülmény a briteknek elsőrendű életszükségletet jelentő szabad tengeri kereskedelem szempontjából.

Hubermann Broniszláv súlyos beteg

London, szeptember 30. Hubermann Broniszláv, a világhírű hegedűművész legutóbb Kelet-Indiába indult hangversenykörútra. A hegedűművész utközben súlyosan megbetegedett. Madioenben egy sanatóriumban szállították, ahol jelenleg is ápolják.

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órákor.

JEAN HARLOW

a tragikus sorsu platinaszőke szépség utolsóelőtti filmje

HARCIA S HÖLGYEK

Partnerci: Myrna Loy, William Powell, Spencer Tracy.

HIREK

Lord Peel halhatatlansága

Londonban hetven éves korában elhunyt lord Peel, India volt államtitkára az angol kormányban és legutóbb Palesztina királyi főbiztosa.

Nem volt híres ember, nagy politikus, kiváló diplomata, nevét csak a múlt évben kapta fel a világhír.

A tavalyi palesztinai zavargások nem várt módon megszerezték a halhatatlanságot az élete alkonyán járó öregurnak. Az angol kormány elhatározta, hogy királyi bizottságot küld Palesztinába. Nem közönséges vizsgálóbizottságot, hanem királyi bizottságot, ami ritka dolog és amelynek szava fölött szentség fénye csillan az angol közhit szerint.

Es amikor elnököt keresett az angol kormány a királyi bizottság élére, Lord Pele esett a választás.

A lord sohasem volt az előtt Palesztinában. Nem voltak semmilyen kapcsolatai se arabokkal, se zsidókkal.

Ezzel szemben, mint India államtitkára, kiváló szaktekintély volt a birodalom gyarmatpolitikájában.

Ez volt a nagy kettős érdem, amiért a királyi bizottság elnöki székébe meghívták: nagy szakértő az angol gyarmati kérdésekben és „pártatlan” ember palesztinai vonatkozásban. Mindkettő igaz is volt.

Lord Peel, India ügyének volt államtitkára, mint angol főfunkcionárius ment Palesztinába és mint olyan is tért vissza Londonba vizsgálatának eredményeivel a tarsolyában.

Alapos munkát végzett, mint kevés angol az 5 szakmájában. Egy rövid év alatt megtanulta azt, amit mások évtizedek hossza ideje alatt sajátítottak el. A neve alatt megjelent jelentése a királyi bizottságnak nem csak a legfontosabb angol dokumentum, amely az elmúlt husz esztendő alatt napvilágot látott, de irodalmi remekmű is. Legalaposabb és legikerültebb, mesterien tömör egybefoglalója a Palesztina-ismereteknek.

Igazi angol volta azonban abban a teremben világlant elő, amely Palesztina felosztását tűzte napirendre.

Mindenkit megdöbbentett ezzel a váratlan ötlettel. Az angolokat épp úgy meglepte, mint a zsidókat és az arabokat.

De hűségesebb és tökéletesebb kifejezője sem akadt az angol imperialista politikának, mint lord Pelenek ez a merész és félelmetes gondolata. A divide et impera politikájának legmagasabb iskoláját csillogtatta meg a 70 éves öregúr, aki ezzel az ötlettel maradandóvá tette a nevét.

— **Időjárás.** Az Institutul Meteorologie Central Bucuresti jelentése szerint változó felhőzet és a hőmérséklet állandósulása várható. Az ország északi részében esőzések lehetségesek.

— **Anghelescu egészségi állapota.** Bucurestiből jelentik: Anghelescu dr. nemzetnevelési miniszter, aki augusztus 17-e óta beteg fekszik, a jövő hét folyamán elhagyja a betegszobát. Az orvosok szerint még 8—10 napi pihenőre van szüksége a miniszternek, hogy ismét elfoglalhassa hivatalát.

Női és gyermektorna tenfolyamok okt. 4-én kezdődnek Belratkozás SGA helyiségében P. Avram Iancu 21 szám

— **A bürokratizmus csodája.** Iasiból jelentik: Predescu vámtisztviselő 14 évi szolgálat után a háboruban elesett és özvegye a nyugdíjpénztártól a fokozatnak megfelelően 24 lei havi nyugdíjat kért, 16 leit magának, 8 leit pedig leányának. A nyugdíjpénztár a kérelmet elutasította, mert ahhoz az özvegy elfelejtett egy okmányt becsatolni. Felelősségét elutasították és így a szent bürokratizmus miatt elesett — havi 24 lei nyugdíjtól, jobban mondva, — mivel gyermeke azóta nagykorú lett — havi 16 leitől.

— **MA ESTE KEZDŐDNEK A RÓZSAFÜZÉR AJTATOSÁGOK.** XIII. Leó pápa rendelete óta minden esztendőben október hónap minden egyes napján a világ összes római katolikus templomaiban Rózsafüzér ajtatosságokat tartanak. Aradon minden este 6 órakor veszik kezdetüket ezek az ajtatosságok, amelyeket ma este 6 órai kezdettel Lakatos Ottó dr. plébános, szentszéki tanácsos nyit meg a Minorita templomban.

— Október 5-én indul meg a Bucuresti—Belgrad—Zágráb—Milánó repülőjárat. Bucurestiből jelentik: Bucuresti-Belgrad-Zágráb-Velence és Milánó között próbarepülést végeztek, hogy ezt az utvonalat is bekapcsolják a nemzetközi légi forgalomba. A próbarepület végrehajtó gépek ma érkeztek vissza Bucurestibe és az utat nagyszerű feltételek mellett oldották meg. A repülést holnap megismétlik. A légi vonal hivatalos megnyitása október 5-én történik meg.

Férfi szövetek és hozzávalók
ADAM posztó-áruház
v. Bohuspalota Consum és Inlesnirea tag

— **Kalandravágyó bucurestii gyermekek eltünése.** Bucurestiből jelentik: Tegnap öt gyermek tűnt el hazuról és a kétségbeesett szülők jelentést tettek az eltünésről a rendőrségnek. A gyermekek 6—14 esztendősek voltak és egyikük Costache Gheorghie 3800 leit lopott el otthonról.

— **Ma életbelép a közhivatalok új téli munkarendje.** Bucurestiből jelentik: Október elsejével a közhivatalokban a téli munkarendet léptetik életbe. Eszerint hétköznapokon reggel 7.30 órakor kezdődik a munka és déli 1.30 óráig tart. Minden kedden és pénteken délután négy órától este hétig tartanak munkaidőt a közhivatalok. Vasárnap és ünnepnap utáni napokon pedig délután fél 4 órától este fél 8-ig.

Szörmélet, a legújabb divat szerint és legjutányosabb árban
IUGA I. szücsmesternél
Metianu 15 sz. alatt szerezheti be. Atalakításokat javításokat kifogástalanul, izlésesen és olcsón készít

— **SZOMBATON NEM AD MÁR JEGYEKET A VASÁRNAPI RADNAI ZARANDOKLATRA AZ ARADI PLÉBÁNIAHIVATAL.** Az aradi római katolikus plébániahivatal annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy azok, akik a vasárnapi radnai zarandoklaton részt akarnak venni, ma estig föltétlenül váltsák ki a plébánia hivatalban kedvezményes villamosjegyüket, mert szombaton már nem fogadhat el új jelentkezőt a plébánia. A villamosvasut igazgatósága ugyanis csak azoknak az utasoknak tartat fenn vonatokat, illetve kocsikat, akik jegyeiket már pénteken megváltották. A fenti intézkedésre a zarandoklat iránti óriási érdeklődés kényszerítette a villamosvasut igazgatóságát.

Gépirónót
román, német, kereskedelmi levelezésben jártast keresek
Ajánlatot fizetési igényekkel a kiadóba SZÉRENY íeligére

— **NYUGDIJASOK FIGYELMÉBE.** A köz- és magánalkalmazottak nyugdíjgyűlésére felhívja tagjait, akik a szabadjegyek megrendelésénél csak a nyugdíjkiadványt adták át és a carnéteket visszakapták, vagy visszakérték és csak a nyugdíjkiadvány lett bemutatható az állomási főnökségnek, hogy a carnéteket bemutatás végett pénteken, október 1-én annyival is inkább adják át az egyesület vezetőségének, mert ellenesetben szabadjegyüket nem rendelik meg.

Megnyugtatás

— Ne félj, komám, nem ütök én mellé, nyugodt lehetsz... Még akkor se téveszthetném el, ha nem volna a szegnek ilyen feltűnően nagy, fekete feje...!

Egyre többet nyújtunk

lapunk előfizetőinek és olvasóinak úgy terjedelmében, mint technikai kiállításban, hogy minél előbb megközelíthessük a megszokott nivót. Most hogy sikerült a fennálló mesterséges nehézségek ellenére is újra elérnünk a napi 10—12 oldalnyi terjedelmet, legelsősorban is azért az együttérző ragaszkodásért és megértő támogatásért kell köszönetet mondanunk, amellyel a nagyközönség eddig is kitartott mellettünk abban a harcban, amelyet a polgári munka védelmében vállaltunk a kollektivisták heccek agitációjával szemben. A tájékozott nagyközönség igen jól tudja, hogy nem pusztán bérharc miatt állott le a szökevényes munka az aradi nyomdaiüzemekben, hiszen addig is egy-egy nyomdai szakmunkás havi lövedéme jóval magasabb volt akármelyik magasabb rangú köztisztviselő havijeléréstől. Nem. Azok a munkások, akik önként ehagyták kenyér adó munkahelyüket, olyan jelszavak félrevezetését áldozatai lettek, amelyek az ország törvényeinek szellemével ellentétesen próbálták megrövidíteni a nyomdai munkaidőt és a magántulajdon feletti szabad önrendelkezés természetes elvét. Azok a munkások, akik dolgozni akarnak, amint eddig, úgy ezentul is meg fogják találni azokat a törvényes utakat, amelyek biztos megélhetés; és egzisztenciát nyújtó, régi munkahelyeik felé vezetnek: a szélsőbaloldali jelszavaknak azonban semmi helye nincsen a munkatermekben. Mi a magunk részéről minden lehetőt elkövetünk eddig annak érdekében, hogy olvasóközönségünk egy napig se maradjon régi megszokott, kedvenc újságja nélkül és a jövőben, a rendelkezésünkre álló technikai lehetőségekhez mérten még fokozottabb mértékben azon leszünk, hogy ne csak hírszolgálatunk terjedelmét bővítsük, de egyben visszamenőleges kárpótlást is nyújtsunk olvasótáborunknak, amely oly jóleső együttérzés és öntudattal tart ki mellettünk továbbra is.

S. Friedmann Palma
a prágai zeneakadémia okl. tanárnője ismét
megkezdte zongoraoktatását
kezdők és haladók részére. — Akadémiai előkészítés. — Jelentkezések 11—1-ig és 6—8-ig Str. Avram Sadeanu 4, tanítóképző mellett

— **Schacht Hjalmar Bucurestibe érkezik.** Bucurestiből jelentik: Az egyik fővárosi lap jelentése szerint dr. Schacht Hjalmar, a Reichsbank kormányzója október 20-án Bucurestibe érkezik, ahol fontos tárgyalásokat folytat majd a gazdasági élet vezetőivel.

EDITH SALON
készíti a legmodernebb uccai és estélyi ruhákat. 29 Decembrie ucca 13 a. szám

— **UJ KATOLIKUS PLÉBÁNIA ARADMEGYÉBEN.** A Timisoara-temesvári római katolikus püspökség az Arad mellett fekvő Zimandul-Zimánd községben új katolikus plébániát létesített, amelyhez, mint főkegyháza Zimandul-Zimándköz községet is csatolta. A két, mintegy 2140 katolikus lelket számláló hitközség élére október 1-i hatállyal dr. Stéger Sándor eddigi Sebis-sebesi lelkészt nevezte ki. Sebis-Borossebesre pedig Oláh Vencel novriacseai lelkészt helyezte.

FELHÍVÁS
Értesitem igen tisztelt vendégeimet, hogy áraitam mérsékeltem az alanti felállítás szerint:

Öndulálás	15.—
hajvágás	15.—
vizondulálás vizmosással	30.—
vizondulálás	20.—
manikür	10.—
férfi hajvágás	15.—
hajvágás diákoknak	10.—
beretválás	10.—

Abonament megállapodás szerint.
ELVIRA SALON
Str. I. G. Duca 10.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTARAK:
VOJTEK Reg. Maria-ut.
DANCIU M. Viteazul-tér.
BERGER Saguna-ut.
BERNATH állomással szemben

A világ legnagyobb színház bukása

Amerikából importált zenés játékot tűzött a műsorára a londoni Palace-színház. „Take It Easy” címmel hirdetik a darabot, melynek állítólag Amerikában szép sikere volt. Ünnepi közönség töltötte meg a Palace-színház bemutatóját és a nézőtér a legnagyobb meglepetéssel vette tudomásul, hogy a „Nem kell komolyan venni” (Körülbelül ez a magyar címe a darabnak) egyike a legügyetlenebb és legtehetségtelenebb színházi termékeknek. Az első felvonás után zúgódott a közönség. A második felvonás végén aztán már kitört a botrány. Mégis megkezdték a harmadik felvonást, de ekkor a nézőtér annyira méltatlankodott az unalmas, rossz darab miatt, hogy le kellett engedni a függönyt. Londonban tehát megtörtént a zsetet, hogy egy újdonságot egyezzer sem sikerült előadni.

— Milyen értékpapírokat loptak az amorzácións pénztártól? A bucurestii közgazdasági apok mai számai kétoldalmi terjedelemben közlik a most leplezett tizmilliósi értékpapirlopás alkalmával eltűnt értékpapírok számait azzal az értesítéssel, hogy azokat a jövőben egyetlen közpénztár sem fogja el, mivel korábban már ellenértéket fizetett érte az állam.

— FENYÖNÉ MOLNAR ERZSI a zongoratanitást megkezdte. Str. Eminescu 2. Telefon: 16-81.

— PROSTATATULTENGÉSNEK ÉS HÓLYAG TAGULÁSNAL, amikor igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülése legyen, akkor reggelként éhgyomorral egy kis pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz a lehető legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

— KÉT HAVI FOGHAZ HATÓSÁGI KÖZEG MEGSÉRTÉSÉERT. Hatósági közeg megsértése miatt került bíróság elé Martincsek Dániel 59 éves Tipar-szapárligeti rokkant földműves. A vád ellene az volt, hogy amikor Covaciu Ioan chişineu-crişii-kisjenői adóperceptor többedmagával 16 ezer lei adóhátralék miatt foglalni akart a lakásán, durva szavakkal támadt rá és szidalmazta. A bírósági tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy sohasem tartozott adóval, ennek ellenére mégis foglalták nála, ami ellen tiltakozott, amékkül azonban, hogy megsértette volna Covaciu Ioant. Egyébként éppen a feljelentő és társai voltak azok, akik durván támadták rá. A bíróság tanuként hallgatta ki azokat a pénzügyi tisztviselőket, akik Covaciu Ioan társaságában a vádlott lakásán megjelentek. A tanuk kivétel nélkül Martincsek Dániel ellen vallottak. A tanuvalloások alapján a törvényszék a vádlottat 2 havi fogságra és 200 lei pénzbüntetésre ítélte.

— AZ ARADI FILHARMONIA EGYESÜLET felkéri összes működő tagjait, valamint mindazokat, akik kellő zenekari gyakorlattal bírván az egyesület zenekarában helyet kérnek, szíveskedjenek hétfőn, október 4-én este 9 órakor a Zenedében (Str. Consistoriului 4.) megjelenni. Ez alkalommal Botta Romulus, a házivezető zenekara kivételes tehetségű karnagyának vezetésével kezdődik a november elején tartandó első hangverseny próbái.

— Boldog családi esemény... Jersey Cityben egy asszony egy napon lett anya és kétszeres nagyanya. A város szülészeti klinikáján 24 órában belül szült egészséges gyermeket a 37 éves Ruhsmann Loretta, 22 éves leánya, Ruthford Lujza és 18 éves leánya, Hamton Irén. Az 5 kilogram súlyú nagybácsi néhány órával fiatalabb két unokaöccsénél. Nagyanya, anyák és gyermekeik kitünően érzik magukat.

— OKTOBER 3-ÁN FEJEZŐDIK BE AZ ARADI FOTÓKIÁLLÍTÁS. Az aradi Fotó Klub által az aradi Kulturpalotában megrendezett országos fényképkiallítás nemcsak erkölcsileg, hanem a látogatottság szempontjából is nagy sikert aratott. A kiállítást többbezen nézték meg, de még mindig akadnak Aradon, akiknek eddig nem volt alkalmuk még a fényképkiallítást megtekinteni, miért is közzöljük, hogy e hó 3-án vasárnap fejeződik be a tárlat és eddig a határidőig feltétlenül nézzék meg azt, mert több éven belül nem lesz alkalom rá, hogy Aradon a fotóművészeknek egy hasonlóan nagyarányú kiállítását láthassák. A Fotó Klub hosszú ideig nem rendez kiállítást.

— Földrengést jelzett a fővárosi földtani intézet. Bucurestiből jelentik: A földtani intézet készülékei szerda reggel pontosan 5 óra 45 perckor földrengést jeleztek. A földrengés középpontja Bucurestitől mintegy 450 kilométer távolságban volt, déli irányban.

Amerikai ANKÉT

a használt autókra vonatkozólag

TANULSÁG

a romániai autótulajdonosok számára.

Ez előtt két évvel az egyik legnagyobb autógyár tulajdonosának az az eredeti ötlete támadt, hogy megvizsgálja, melyek azok a tényezők, amelyek a használt autók eladási árát megszabják.

Ez az ankét bebizonyította, hogy azokért az autókért, amelyek olajozás

Használjon
LUBOILT
Cserélje minden
1200 km. után

A romániai autósoknak nagyszerű olaj, igen jutányos áron áll rendelkezésükre.

Luboil, az Unirea társaság híres gyártmánya, minden autót kielégít.

szempontjából kifogástalan karban voltak tartva, jobb árakat értek el, mint azokért, amelyek kevesebb kilométert futottak.

Azok a tulajdonosok, akik jó olajat használtak és azt rendszeresen cserélték, jobb áron adták el használt autójukat.

A Luboil olaj egyformasága nem szorítkozik csakis a tartály rajzára. Ugyanazt az olajat fogja találni a Bucurestiben vásárolt tartályban, mint minden más tartályban, amelyet az országban mindenütt található Unirea töltőállomásoknál, vagy szaküzletekben vásárol.

— AZ ARADI ORTH. IZR. NÖEGYLET kebelén belül mozgalom indult meg egy Beth. Jakob iskola létesítésére. Ecélből sikerült megnyerni Finkelstein Paula közismert Beth. Jakob tanárnőt egy ismertető előadás megtartására. Az előadás szombaton este okt. 2-án 9-kor lesz megtartva a Zs. N. Ss disztermében Piața A. Iancu 18. Az i. t. érdeklődőket ezuton hívja meg az Előkészítő bizottság.

Férflgyengőség többé nem létezik

Mint minden más téren, az impotencia kezelésénél is az orvostudomány nagyon sokat haladt.

Eddig csupán különböző izgatószerket ismertünk, amelyek azonban csak egyetlenegy szerrel gyakoroltak hatást, a szervezetben levértséget idézve elő, annyira, hogy képtelen újra erőre kapni.

Az orvosok ezután mást kerestek, még pedig egy olyan gyógykészítményt, amely az impotenciát közvetlenül annak okaira történő hatása alatt gyógyítja.

Ezt a képességet a legtokéletesebb módon a RETON-tabletták bírják.

RETON hatása már a kezelés harmadik napján érezhető. Ettől a pillanattól kezdve a férfi olyan mértékben tudja megőrizni újra visszanyert szexuális erőit, amennyire betartja azokat az utasításokat, amelyek a RETON pasztillákat tartalmazó tubusokhoz vannak mellékelve.

A kezelés napi 3 tablettából áll. Egy tubus 25 tablettát tartalmaz és ára 98 lei.

Kapható az ország összes gyógyszerárúháiban és drogériáiban.

Vidékre lei 110.— előzetes beküldése esetén szállítunk.

Vezérképviselő: E. & L. Cioara, Bucuresti, III. Str. Speranței No. 37.

— TÖRVÉNYSZEKI HIREK. Mocuța Teodor Maderat-Magyarád községbeli fiatal gazdálkodó az uccán inzultálta a békésen haladó Teglas Iosif csendőrt. A vádlott a bíróság előtt azzal igyekezett menteni magát, hogy tettét részegen követte el. Ezen enyhítő körülmények figyelembevételével mindössze 200 lei pénzbüntetéssel sújtották. — Még az elmúlt esztendőben Crişan Ioan socodori-székudvari lakos különböző holmikát tulajdonított el Caba Ioan tanítótól, később azonban a lopott tárgyak egy részét visszaszámaztatta a károsultnak. A bíróság ma a vádlottat távollétében és a régi büntetőtörvénykönyv alapján 3 havi elzárásra ítélte és kötelezte, hogy ezer lei kártérítést fizessen Caba Ioan tanítónak. — Dávid Erzsébet aradi nő még évekkor elzárás címén bűnvádi feljelentést tett Schwarcz Sándor pincér ellen. A feljelentés szerint Dávid Erzsébet az öt alkalommal Schwarcz Sándor 5.000 lei biztosítékot adott, ebből az összegből azonban csak 1500 leit kapott vissza. Ma foglalkozott az ügygel a törvényszék, a tárgyaláson azonban sem a felmentő, sem pedig a vádlott nem jelent meg. A bíróság végül is bizonyítékok hiányában felmentő ítéletet hozott.

— A CARPATINA TURISTA EGYESÜLET CZARAN OSZTÁLYA vasárnap kirándulást rendez a —hármás szigetre — ahol részt vesz a menedékház évadzáró ünnepélyén. Indulás reggel 8 órakor a Str. Dorobanților végéről. Vezető: Fényes. Október 10-én kirándulás Debela-gorára az ujonnan felépült CFR menedékház felavató ünnepélyére. Jelentkezni okt. 5-ig. Szervezés alatt egy tanulmányi kirándulás az Aradul-nou és Lipova-Lippa között fekvő községekbe.

— AZ INTELEGHERA SZÜRETI MULATSÁGA. Az Intelegerea sportegyesület szombaton, október 2-án este 9 órai kezdettel a Grădite-Mosótzy telepi katolikus körben nagyszabású szüreti mulatságot rendez, amely — mint az egyesület valamennyi rendezvénye — sikeresnek ígérkezik. A jó hangulatot a közismerten kiváló randórzezenekar biztosítja.

Október hó 3-án Gloria pályán Nemzeti Bajnoki mérkőzés **Phönix-AMEFA** Jegyek elővételben: Szabó Albert ügyvezetőben

Földalatti aranyvár Párisban huszonöt méternyire az utca szintje alatt

Páncéltornyok, acélkapuk, vasbeton falak, állandó őrség Nyolcezer kiló sulyu acélajtó! — Több, mint hatvan milliárd értékű aranykészlet

Blum Leon éppen úgy őrzi az aranyat, mint Laval vagy Tardieu

Páris, szept. 30. A „Néparcvonal“ kormányának egyes intézkedései ismét a Francia Bankra irányították a figyelmet. Ugyanis Blum-ék egyrészt *Jouhaux* Leont, az „Általános Munkásszövetség mindenható főtitkárát és társait ültették az igazgatósági tanácsba s módosították a bank százados alapszabályait, késhegyig mé-nő harcot hirdetve a „kétszáz család“, vagyis az eddigi kiváltságos főrézsvényesek ellen, másrészt azonban éppúgy vigyáznak az államnak a bank földalatti termeiben elhelyezett hatvan s egynéhány milliárdra „leolvadt“ aranykészletére, mint az előbbi kormányok bármelyike.

Egy látogatás a legendáshírű „acélvárban“ tehát ma is időszerű. Erről álmodozik a legtöbb Párisban élő újságíró. Csakhogy e becsvágyó ábránd megvalósítása főformán áthidalhatatlan akadályokba ütközik: könnyebb egy tevének át bujni a tű fokán, mint a világsajtó egyik képviselőjének lejutni az arany birodalmába. Már-már magam is letettem róla. Mikor aztán egy szép napon mégis megjött az engedély, alig akartam hinni a szememnek. Dobogó szívvel indultam el az Opera-negyed „Croix-des-Petits-Champs uccájára felé.

PÁNCÉLTORONY A FÖLD ALATT

Négyen várakozunk a földalatti lejárónál: két másik külföldi kartárs, jómagam és a vezetőnek mellénk adott főőr. Ez a főőr kedélyes, pocakos francia: kék szolgálati ruha, aranyzsinóros sapka, hatalmas kulcsosomó, fehér bajusz... Egyszerre még két ur csatlakozik hozzánk. Feketében vannak, akár egy temetkezési vállalkozás alkalmazottai kimértek, ünnepelesek, úgy látszik, belső emberek, mert a főőr tiszteletteljesen üdvözli őket.

— Ha úgy tetszik, uraim... (Ki ez a két szótlán, fekete ember?..)

Lépcső. Alagsor. Semmi különös, bármelyik muzeum alapépítményében láthatni ilyen elhanyagolt pincéket. Vezetőnk magyarul: — Ez itt a bank régi kincstára. Ma már nem ide szállítják az aranyat. A hely nem elég biztos, alig hat méter mélyen van...

Az igazi látványosság a pincesor végében kezdődik: akárcsak egy csatahajót járnánk végig, szabályos páncéltoronyba lépünk: „La tourelle B“ villanyfény, öles acélfalak, közepütt kettősjáratú vaslépcső ölel körül egy hatalmas acélfelvonót, amely véles csendőjelzés közben siklik velünk lefelé. A levegő füledtebb: huszonöt méternyire vagyunk az ucca szintje alatt.

— Tessék kiszállni!

Tágas, páncéllal bélelt folyosó. Kemény sziklába vájták. Semmi zaj, csak a levegőszivattyú tompa bugása kíséri tovább. A falakon tűzifecskendők, jelzőkészülékek, telefonok. Kanyarodik a galéria, örök itt is, ott is, kulcsosomókkal, kék ruhában.

Ajtó előtt állunk. Nyitva van: méternyi vastag acéltömeg, nyolcezer kilót nyom. Kulcslyuka závária avatatlan szemnek láthatatlan. Alig megyünk át rajta, keskeny járaton kell átbotor-kálnunk, vigyázva, hogy el ne botoljunk az előttüni kigyvzó sánpárban.

— Hat méter vastag vasbetonfalon megyünk át — hadarja vezetőnk. — Riadó esetén a villanyerővel mozgatott alváz egy acéllal pántolt, izenkéttonás vasbetontömböt töl be ide, légmentesen eltorlaszolva ezt az aranytermekhez vezető egyetlen utat.

A fal nyílásán kibujva, még egy rácskaput nyitnak előttünk s végre... megérkezünk.

FOGSÁGBAN AZ ARANY.

„Ez már igen“, — sóhajtom. Ismerem a római katakombákat, Európa legrégebbi „körüljárós“ kriptáját a clermont ferrandi Notre-Dame-du-Port-ban, a Tower földalatti részét, a Louvre Fülöp Ágos termét tizennégy méterrel a Mona Lisa alatt, végigcsolnakáztam a párizsi csatornahálózatot — de mi ez a lucskos, dohos, penészes kísérteties alvilág ehhez az óriás, hideg fényben szikrázó, tiszta, sima acélteremhez képest (boltozatát kétszázötven vasbetonoszlop tartja!), amely most feltárja előttem az emberiség egyik legdusabb aranykészletét.

A vár felkészült az ostromra

Megyünk vissza a bejárat felé. Sápadt lehetek, mert az egyik őr udvariasan így szól hozzám:

— Csak nincsen rosszul, uram?

— Dehogyan is, köszönöm... — És felhasználva a jó alkalmat: — Mondja, nem furcsa érzés állandóan arany között élni, aranyat kezelni?

Ugy elcsodálkodik, mint a gyógyszerész, akitől azt kérdezik, nem érzi-e magát kényelmetlenül a patikájában felhalmozott mérgek között.

Már hogy volna furcsa? ... Csak olyan foglalkozás ez, mint a többi. Megszokja az ember... Kicsit unalmas, ennyi az egész.

Most az aranyraktárt körülfutó folyosón, az ugynevezett „Chemin de ronde“-on halad társaságunk. (Még mindig kíséri a két fekete ember.) Itt éjjel-nappal örök és tűzoltók cirkálnak, az ötméterenkint elhelyezett kémilönyilásokon bármikor benézhetnek a terembe. Ujabb meglepetés: konyhák, (aranyörzés közben se jó éhenhalni!), hálótermek, élelmiszerraktárak, villanyfejlesztő dinamók, oxigéntartályok, vízvezeték- és telefonközpont. (Van fegyver- és löszertár is, de ezt... nem mutatták meg.) Vár ez, a szó szoros értelmében, bevehetetlen, modern vár,

A terem újabb rácsfalak kisebb helyiségekre osztják. Olyan az egész, mint valami nagyon modern fegyház. Az Arany Sing-Singje. (Mit véthetett az arany?) Táblákon számok: Salle 1, Salle 2, Salle 3... Az első acélszoba falai mentén nyitott, de rácsfalóval ellátott vasszekrények polcain sárgás téglahalmazok sorakoznak sűrűn egymás mellett: ez az aranytömbök osztálya. Minden ilyen aranytégla sulya 12 és fél kiló, értéke 270.000 frank; szekrényenkint körülbelül hatszázmilliónyi vagyont őriznek.

Két feketeruhás kíséronk intésére (velünk most se beszélnek, csak mosolyognak, legfeljebb egymással váltva pár halk szót) az egyik őr sorra adogatja ki az aranytömböket. Vezetőnk megmutatja raftuk a lajstromszámot és a különböző országok bélyegzőit: hol egy maharadzsa pecsétjegye villan elő, hol a régi Spanyolország vagy a cári Oroszország címere, hol a brit korona, hol a németalföldi kardos oroszolán, hol az Egyesült Államok sasmadara a nappal, hol Brazília csillaga... Ilyen heraldikai gyűjteményhez se volt még szerencsém életemben!

Tovább... A következő helyiség páncélszekrényeiben többmilliárdnyi bankjegyet őriznek ezres vagy ötszázazs kötegekben és ugyan-csak milliárdokra rugó vert aranyat: a mostani husz és száz aranyfrankosokkal békésen megférnek a Napkirály, Napoleon, Lajos Fülöp és a II. Birodalom (III. Napoleon) aranyai... Bele markolok az elem tartott acélládikába. A kezem telemeritem arannyal, a magasba emelve vissza pergetem őket, hűvös tapintásukat, kemény csengésüket élvezve... Majd bevezetnek a páncélszobákba. Vannak köztük akkorák, hogy fölérnének egy mai „lakással“: évi 40.000 frankért bárki kibérelhet egyet képgyűjteménye, értékes butorai, szőrméi, drágakövei vagy egyéb kincsei részére. És sok a bérlő, alig akad üres páncélszoba...

amelynek tervezői számolták minden eshetőséggel. A „védősereg“ — vagy százötven ember — veszély esetén a sziklába vájt páncéltornyok, az áthatolhatatlan acél- és betonfalak mögött hónapokig dacolhat háborúval és forradalommal, tüzzel és vízzel, repülőbombákkal és robbantóaknákkal... Egyébként egy titkos vész-kijárat áll a védők rendelkezésére, hogy honnét nyílik és hova vezet, ezt ők is csak az utolsó pillanatban tudnák meg.

A „Tourelle B.“ felé visszamenet észreveszem, hogy a két fekete ember eltűnt. Mig társaimmal elbámészkodunk e tökéletes várend-szer részletein, ők „feltűnés nélkül távoztak. Most már igazán meg szeretném tudni, mit kerestek itt?

Vezetőnk megütődve néz rám:

— Hát nem tetszett hallani, hogy az aranyraktárba senki, még a bank kormányzója se jöhet le a főpénztár és az ellenőrzés két magas-rangu tisztviselője nélkül?... Ma éppen ez a két ur volt „inspekciós“.

Egy kétszobás földszinti

komfortos lakás október 1-re

előnyösen kiadó

Piata Catedrali 5.

Megszűnt az Ami de Peuple Cotty illatszergyáros egykor híres lapja

Páris, szeptember 30. Az *Ami de Peuple* című lap ma végleg megszüntette megjelenését, az újságot Cotty világhírű illatszergyáros alapította 1928-ban és a lap annakidején rendkívül nagy népszerűségnek örvendett, miután sokkal olcsóbb volt mint a többi francia újság. Később a lap hanyatlani kezdett és most végérvényesen megszüntette működését.

1937 október 14-től 20-ig utlevél nélkül 7 napra

sportkülönvonattal Budapest-Praha-Wienbe

Részvételi díj Arad—Budapest és vissza közös utlevéllel 1280, egyéni utlevéllel 840 lei. Arad—Wien és vissza közös utlevéllel 2730, egyéni utlevéllel 2190 lei. Arad—Praha és vissza egyéni utlevéllel 2490 lei. — 4 éven aluli gyermekeknek kedvezmény. — Közös utlevélhez szükséges okmányok: állampolgársági bizonyítvány hiteles másolata, fényképes személyazonossági igazolvány, katonaköteleseknek lívret. — Jelentkezési határidő: 1937. október hó 7-én, este 6 óra. — Jelentkezési hely:

EUROPA menetjegyiroda Sándor könyvkereskedés

ARAD, Bul. Regina Maria 10. Telefon 15-11.

Kérjen részletes prospektust!

Bucsu a „sou“-tól

Irtta: MÁRAY SÁNDOR

Olvasom, hogy vége a „sou“-nak, bevonnák. Szegény franciák!

Mi volt a sou? Hivatalosan csak aprópénz, mely bronzból, utóbb nikkelből készült, s a frank egyhuzadát érte. A bronz-sou olyan volt, mint a régi magyar suszter-tallér. A nikkel-sou olyan volt, mint egy tizfillérés, melyet közepén büntetésből átlukasztottak. Öt centimes-öt ér a sou. Mikor közelebről megismertem, másfél évtized előtt, a gyakorlatban nem ért már semmit. Egy újság öt sou volt egy doboz gyufa hat sou. Semmit, de semmit nem lehetett vásárolni a sou-ért.

A bronz-sou tapintása zsiros volt, az érmén elkopott Lajos Fülöp képmása. Ha egy öt-frankosból sou-kat adtak vissza, kilyukadt a nadrágszob. S mégis ez volt a nemzeti valuta, az igazi, az egyetlen francia pénzegység. Ezt verték fogukhoz, nem a frankot. Ebben hittek, a sou-ban mikor a frankban már régen nem hittek. A háború után, mikor a frankot leértékelték a nemzetközi tőzsdéken régi értékének egyötödére, egyideig keringtek még régi, ezüst frank-érmék forgalomban. De a leértékelt frankot — ezüstből verték, akár sárgarézéből — nem becsülték már egy a franciák, mint a sou-t. Éljen köztük és nem érttem őket. Mint minden idegen, én is frankban gondolkodtam. Öt frank, tíz frank, mondtam gondatlanul. Ők, óvatosan, áhitattal ezt mondták: „Képzeli, száz sou!“ Ami nem ugyanaz.

Időbe telt, amíg kitanultam a sou-t. Egészen persze, nem tanultam ki soha. Ehhez csak ők értenek, a sou-hoz. Egyszer a Szajna-parton vettem egy köteg ócska könyvet, s odaszóltam egy toprongyos, facér franciának: „Akar öt frankot? Hozza ezt haza!“ Végigmért, nem is felelt. Hallgattunk, ültünk a padon, a napsütésben, néztük a vizet, a Louvre háztetőit. Untam hazavinni a könyveket: „Akar száz sou-t? — kérdeztem aztán csendesebben. Eldobta a cigarettát, felállt, sugározva mondta: „Gyerünk, uram.“

És Poincaré kiadta egy napon a jelszót, hogy meg kell menteni a frankot, meg kell vinni a „frank Marne-i csatáját“. Izgalmas napok voltak. A frank nyaktörő lengéseket végzett a nemzetközi piacokon, mint egy kötéláncos. De otthon, a francia életben, még sokáig nem történt semmi. A franciák sou-ban számoltak, mikor a világ már régen dollárhoz mérte a frankot. A sou-nak nem volt semmi köze a dollárhoz. Amolyan ós-pénz volt, mint az a „szent pénz“, melyre az újkori lélekelemzés hittel esküszik. A frankkal történhetett egy és más, a sou-val nem történhetett semmi. A frankot higitották, de husz sou még mindig, örökké egy frankot adott ki, s csak ez számított. Bámultam őket s nem érttem, hogyan szedik össze strimflibe, szalmazsákba rejtett, misztikus eredetű vagyonait. Végre megérttem: a frank-kal keréskedtek, de eltették a sou-t. Ezek az ősrégi bronzérmék száz, százötven éve lapulnak a francia harisnyaszárban. Találtam közöttük olyant is, melyet még Napoleon idejében vertek. A világkép megváltozott, nemzetek eltűntek, a frank néha tönkrement. De a sou maradt. Pénznem volt? Nem, meggyőződés volt.

Most, hogy a frank értékét csökkentették, bevonnák a sou-t, mert már végkép nem ér semmit. Egy sou, melynek névértéke öt centimes, többre kerül a kincstárnak: pontosan hét centimes-ba. És a dupla sou — mert ilyen is volt — tizenegybe. A legkisebb francia pénz eltűnik az életről. Nekem még van otthon egy-kettő: ez minden valutám. Áhitattal őriztem, ezt a francia titkot, ezt a rejtélyes képletet, minden francia vagyon alapját és okát. Nem tudom elképzelni Franciaországot sou nélkül.

Balzac, Flaubert, France, Zola regényhősei még mindig sou-ban számoltak. Grandet Eugenia még sou-ban gondolkodott, Goriot apó sou-val álmodott. Az új francia regény hősei már valutákban számolnak. Dekobra és Maurois regényhőseinek zsebéből dollár- és fontkötetek dagadnak elő. Mint nagy idők tanuja, kis-sé büszkén gondolok arra, hogy én még sou-ban voltam. Parisban, az ősrégi

Halálos gázolásért három havi fogház

Mult évi autókatasztrófa az aradi törvényszék előtt.

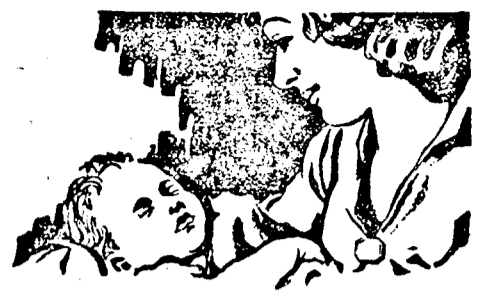
Arad, szeptember 30. Halálosvégi gázolás ügye foglalkoztatta ma az aradi törvényszék első tagozatának tanácsát. A vádlottak padján Feuerstein Béla 44 éves aradi gépkocsivezető ült, aki még az elmúlt esztendőben halálra gázolt a megyében egy ötesztendős gyermeket.

A vádirat szerint Feuerstein Béla a mult év október 19-én kocsijával Arad felé igyekezett, amikor Seliste község közelében az országúton elütötte Mihutiu Alexandru öt esztendős fiúcskát, aki

az elszenvedett súlyos sérülésekbe később belehalt.

Az aradi törvényszék néhány hónappal ezelőtt már foglalkozott a halálosvégi gázolás ügyével és ez alkalommal a vádlat ártatlanságát hangoztatta. Feuerstein Béla azal védekezett, hogy a szerencsétlenül járt gyermek szülei parasztszekerén haladtak az országút baloldalán és amikor ő közeledve feléjük túlkölt, a parasztagda átvágott kocsijával az ut jobboldalára és ekkor a közben odaérkezett gépkocsi összeütött a szabálytalanul haladó parasztszekerrel. A kisfiu, aki a parasztkocsi mellett tartózkodott, a két jármű közé szorult és így lelte halálát. A mai főtárgyaláson a bíróság több tanut hallgatott ki, majd pedig hosszas tanácskozás után bűnösnek találta a vádlottat, akit

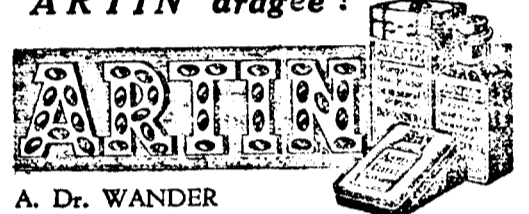
3 havi elzárásra és 3000 lei kártérítésre ítelt, ezenkívül pedig kötelezte, hogy a kis áldozat szüleinek 100 ezer lei kártérítést fizessen. Az elítélt gépkocsivezető felebbezést jelentett be.

Szoptató anyák!

Ne felejtsek el, hogy tejük minősége első sorban a jó közérzettől függ. Ha az anya ideges, rosszkedvű, annak hatása azonnal megérzik a tejen, ami hátráltatja a gyermek fejlődését. A jó közérzet első feltétele a rendes széklet: ARTIN dragée az a hashajtó, amely görcsöktől mentesen, kellemesen végzi el feladatát.

Szoptató anyáknak ARTIN dragée!

A. Dr. WANDER
üzemek készítménye.

„A kisebbségek jogainak megcsönkítése nem lehet cél”

A jobboldali sajtó Moszkva ügynökének nevezi a liberális párt elnökét. Tovább folyik a vihar Bratianu Dinu kisebbségbarát beszéde körül.

Bucuresti, szeptember 30. A többségi sajtó érdeklődése még mindig Dinu Bratianu beszéde körül összpontosul. A nemzeti liberális párt elnökének beszédét úgy többségi, mint kisebbségi körökben élénken kommentálják. A Dimineața feltűnést keltő cikkben támadja a jobboldali sajtót, amely a nemzeti liberális párt elnökét, tiszta demokráciát és liberálismust sugárzó beszéde miatt, kérdőre vonja...

— Meg lehet vádolni Dinu Bratianut? — kérdi a Dimineața. Dinu Bratianu Jon C. Bratianu fia és testvére Jonel és Vintila Bratianu-nak. Olyan család, amely mindig megőrizte ez ország nemzeti hagyományait. Nevetséges és átlátszó a vád, amidőn

„Moszkva ügynökének“, az „idegenek zsoldosának“ bélyegzik.

A cikkíró csodálkozását hangsúlyozza, hogy vannak olyan személyek, akik Bratianu jó hazafi voltát is kétségbe merik vonni.

— A liberális pártra történelmi felelősség nehezedik az országban — írja a lap. — A nemzeti munka védelme törvényes uton is véghezvihető. Nincs értelme célzatos nemzeti gyűlölködésnek.

A kisebbségek jogainak megsértése és megcsönkítése nem lehet cél.

— Hangsúlyozzák ezenkívül Dinu Bratianu néhány mondatát, amelyben a szó nemes értelmében vett liberálismust világítja meg a jelenlegi helyzetet.

A kormány félhivatalos lapja: a Viitorul, — három hasábos cikkben ismétli a liberális pártelnök rokonszenves kijelentéseit. Megállapítják, hogy Bratianu beszéde országsszerte felcsigázta az érdeklődést és a közvéleményt. Epen idejében hangzott el Dinu Bratianu beszéde, — írja a lap, — hogy gátat vessen a felelőtlenségnek, s mellyel kompromittálják a nemzeti eszmét. Dinu Bratianu

biztosította a multban az erkölcsi és politi-

kai egyensúlyt és ezt biztosítani fogja a jövőben is,

a demokrata és nemzeti Románia érdekében.

Bizonyos körök — háborodik fel a lap — „árulónak“ bélyegzik a nemzeti-liberális párt elnökét... A nacionalizmussal egyidőben született — írja a Viitorul — a nacionalizmus üzleti kihasználása is. De ennek úgy politikai, mint kulturális és gazdasági téren, stb. eddig még nem volt látjogosultsága.

Manapság, — hangsúlyozza a Viitorul, — a nacionalizmus demagógiával kezdődik...

és végeredményben? — az „árulónak“ bélyegzés! — mint végső támadási eszköz.

I. C. Bratianu egy „áruló“ és a nemzeti liberális párt az idegenek bérence? — kérdi felkiáltójelekkel a cikkíró.

Ez a támadás nem bizonyít mást, minthogy mennyi az értéke a mai nacionalizmusnak politikai és erkölcsi szempontból nézve. Epen idejében jött a nemzeti liberális párt elnökének nyilatkozata. A demagógok dühe feltámadt...

Az előkelő és modern

szállodát kedvelők találkozóhelye a

MODERN

PENZIO

CLUJ, Baba Noua-ucca 9

Hideg-meleg víz, központi fűtés. — Lift. — Szobák-fürdőszobával. Olcsó szállodai árak.

SPORT-ESEMÉNYEK

Öt forduló után:

Ratiu (Astra) a gólkorder a kerületi bajnokságban

Arad, szeptember 30. A kerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap négy mérkőzést bonyolítottak le és azon összesen 13 gólt értek el a csapatok, tehát mérkőzésenként alig többet, mint hármat.

Az ötödik forduló utáni teljes góllövő-listát alant adjuk:

10 gólos: Ratiu Astra.

7 gólos: Szilbereissz Titanus.

5 gólos: Hilber SGA, Janka II. Tricolor.

4 gólos: Eberlein, Incze CAA, Jovin Astra.

3 gólos: Merkli Infelegerea, Gherman, Metz

SGA, Kovács Titanus, Janka L., Serban, Dumitru Tricolor, Jakab III. Juventus.

2 gólos: Farkas II. Infelegerea, Kuluncsics CAA, Szilber Titanus, Szabó Károly, Sirkó III., Megyesi Unirea, Baranyi, Paul Astra, Bundi, Bahner I., Hakoah, Horváth Sparta.

1 gólos: Stahl II., Farkas III., Vágási Infelegerea, Régnér III., Prokopetz, Kozsnyica, Lingurar CAA, Kurilla, Tóth II., Csányi, Szabó SGA, Madács, Truta Unirea, Drecin Astra, Farkas, Wittib, Betegh, Schneider, Kotroczó Juventus, Pálfy, Junger Hakoah, Mari, Márton, Turi, Dondea Sparta, Hesz II., Wágner, Mojiu, Filimon Transilvania.

Öngólos: Dudás Sparta a CAA ellen, Czere Sparta az SGA ellen, Fischer Hakoah az Unirea ellen, Kéri Infelegerea az Astra ellen, Czvitkovits CAA a Sparta ellen.

Itt adjuk a vasárnapi kerületi elsőosztályú bajnoki mérkőzések pályabeosztását is, amelynek érdekessége, hogy öt mérkőzésből hármat délelőtt bonyolítanak le a csapatok. Az elsőosztályú mérkőzések a következő pályákon kerülnek lejátszásra:

Gloria-pálya: SGA—CAA (délelőtt).

Astra-pálya: Astra—Transilvania (délelőtt).

CAA-pálya: Unirea—Juventus (délelőtt).

Infelegerea-pálya: Infelegerea—Sparta (délután).

Titanus-pálya: Titanus—Tricolor (délután).

A kerületi bajnoki mérkőzések közül a legnagyobb éndeklődés a vasárnap délelőtt háromnegyed 11 órai kezdettel a Gloria-pályán lebonyolításra kerülő SGA—CAA találkozót előzi meg, amely két régi vetélkedő küzdelmét hozza. Mindkét csapat a bajnokság élcsoportjában van és küzdelmük a régi SGA—CAA játékok idejét fogja idézni. Ugy a kék-fehérek, mint a sárga-fehérek a legjobb csapataikkal állnak ki az élvezetesnek ígérkező mérkőzésre.

Az OETR nem hosszabbította meg Plattkó Ferenc, a DUG és a Gloria-CFR edzőjének tartózkodási engedélyét. Bucurestiből jelentik: Az OETR tegnap foglalkozott Plattkó Ferenc, a Venus volt és a DUG, valamint a Gloria-CFR jelenlegi trénerének tartózkodási engedély meghosszabbítására vonatkozó kérelmét. Az OETR úgy döntött, hogy Plattkó engedélyét nem hosszabbítja meg és így a trénernek el kellett az országot hagynia, aminek következtében a Dug és a Gloria-CFR edző nélkül maradt.

Tovább is az Astra vezet az ifjusági bajnokságban

Arad, szeptember 30. Az ifjusági bajnokságban vasárnap már az ötödik fordulót bonyolították le és azon a Gloria és az AMEFA kétszámjegyű gólaránnyal győztek. Az Astra megőrizte vezetőhelyét, a második helyen levő CAA-t azonban a Gloria és az Olimpia megelőzték. A táblázat most így fest:

1. Astra	5	4	1	0	37	6	9
2. Gloria	5	4	0	1	49	7	8
3. Olimpia	4	4	0	0	17	5	8
4. CAA	5	3	2	0	14	6	8
5. Unirea	5	3	1	1	19	13	7
6. Infelegerea	5	3	1	1	11	9	7
7. AMEFA	5	2	0	3	18	13	4
8. Hakoah	5	2	0	3	7	32	4
9. USA	5	1	1	3	10	10	3
10. Titanus	5	1	1	3	9	12	3
11. SGA	5	1	0	4	9	21	2
12. Tricolor	5	1	0	4	7	52	2
13. Fortuna	4	0	2	2	7	10	2
14. Transilvania	5	0	1	4	6	24	1

Humis visszér a Venusba! Szinte tengeri kigyóvá nőtte már ki magát a Humisügy. A Venus nagytehetségű görög középcsatára, mint ismeretes, hazament nyári vakációra, Athénbe. Otthon kecsegtető ígéretekkel árasztották el, hogy fényes állásba juttatják, ha otthon marad és Humis — maradt. A megadott határidőre nem tért vissza Bucurestibe és a Venus már be is állította helyére Bodolát a csatársor tengelyébe. Közben az állás csak ígérlet maradt, mert szerződése miatt Humis még két évig a Venus játékos. Most már szeretne visszatérni Humis és bocsáratkérő levelet irt a Venusnak. Először hallani sem akartak visszafogadásáról, de végül mégis csak győzött a csapat érdeke: Humisnak állítólag el is küldték már az utiköltséget. A csapatban azonban — jobbszélén fog játszani.

H. SZIKLAY GIZI

tánciskolájában, Cal. Banatului 8—10, okt. hó 1-én, pénteken új kezdő-kolon nyílik

A HAKOAH természetjáró szakosztálya vasárnap, október 3-ára két kirándulást bonyolít le. Az egyik kirándulás utiránya Arad—Livada—Izvorul-Rece, visszatérés Siria-Világoson át. Indulás reggel 5 órakor, érkezés este 9 órakor, vezető Simon Antal. A második tura indulás reggel 8 órakor van és célja a Jernova-i völgy. Visszaérkezés megállapodás szerint este 9, vagy 12 órakor. Vezető Benedek János.

USA—CAA 3:0 (1:0). Csütörtök délután a CAA sporttelepen játszották le az USA—CAA mérkőzést, a tartalékolt csapatok küzdelméből a határozottabb USA került ki győztesként. A győztes csapat góljait Nagy Lajos, Nagy Sándor és Szinder I. lőtték. Az USA-ban jól játszottak Faragó I., Faragó II. és Nagy Sándor, aki a mezőny legjobbjává vált. A CAA együttesében Czvitkovits, Miklósi, Regner II. és Eberlein játéka emelkedett ki.

A HAPIG

csodaszép őszi és téli utjainak programja:

Földközi-tengeri és az atlanti szigetekre való utazás: okt. 14. — nov. 1.

14 téli ut a tropusokra: 1937. nov. — 1938. febr.

a HAMBURG-AMERIKA LINIE legszebb hajóival.

Az egész életre szóló benyomások. Tanulmány- és szórakozási utak Amerikába, a korlátlan lehetőségek hazáiba.

Az ut megkezdése bármikor!

Tanulmányutak Afrikába, az új utazási célok földjére.

Prospektusok és információk:

Hamburg-Amerika Linie

képviselete:

Kunstler A.

Vizum- és utazási irodája
Arad, Bulev. Regina Maria 24. Telef. 1086.

Országuti kerékpáros versenyt rendez az AMEFA Cluj, Oradea, Lugoj versenyzőinek bevonásával

Arad, szeptember 30. Az AMEFA kerékpáros szakosztálya vasárnap Arad-Timisoara és Timisoara-Arad közötti utvonalon országuti versenyt rendez, a táv 100 kilométer. A nagyszabásúnak ígérkező országuti versenyre már elküldték nevezésüket Timisoara, Lugoj, Caransebes, Braşov, Cluj, Oradea egyesületeinek legjobb versenyzői. Természetesen az AMEFA és a Meteor versenyzői is rajthoz állnak. Értékes érem- és tiszteletdíjakat tűzött ki a rendező egyesület a győztes kerékpárosok számára. Indulás a Gloria sporttelep előttről reggel nyolc órakor, a versenyzők visszaérkezését déli 12 órára várják és a cél a Gloria-pályánál van.

Somogyi Klára és Berescu kisasszony az országos bajnokság után a szalonkii bajnokságra utazott. A női egyes döntőjébe a két kitűnő román hölgyversenyző került. Berescu 3:6, 7:5, 2:0 arányban vezetett, amikor Somogyi Klára a küzdelmet feladta.

Kovács ismét játszik az AMEFA-ban. A Phönix elen készülődő aradi munkáscsapat nagy szorgalommal folytatja edzéseit és a Phönix ellen akarják helyrehozni a piros-feketék a Satu-mare-szatmári „kisiklást”. Ezuttal már ismét szerepel a csapatban Kovács, aki Csajkát fogja helyettesíteni, egyébként azonban változatlan csapattal áll ki az együttes, de sokkal jobb játékokat akar nyújtani, mint az Olimpia ellen. A mérkőzést mint ismeretes, Ceauoreanu fővárosi játékevezető vezeti.

Kol fordíttassa okmányait? Alexandru I. Mitra

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felölősség mellett a következő nyelvekből:

román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár, és törökből. — Arad egyedül többnyelvű fordító irodája, információs iroda. — Bejegyzett cég Arad, Bul. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolatokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett.

**Különleges vízhatlan
és stopper karórák
LECHNER-NEL**

Budapest. IV. Váci ucca 8 szám.

PRECIZIÓS JAVITÓMŰHELY. SZOLID ARAK.

128 éves cég

Brasovban-Brassóban váltották be a lopott állampapirokat

Két banknál is találtak hamisított példányokat

Brasov-Brassó, szeptember 30. A Közadóságot Pénztáránál történt tizmillió sikkasztással kapcsolatban érdekes nyomozást folytatott le az itteni rendőrség. Feltűnt, hogy az itteni adóhivatali pénztáraknál már egyizben beváltott állampapirokkal akarnak adót kompenzálni. A bonok és a beruházási kötvények beváltásánál a szabály az, hogy a kötvény hátlapjára aláírását vezeti rá az a tisztviselő, aki a beváltást megfelelő könyvbe bevezeti. Sűrűn érkeztek a pénzügyigazgatóság pénztárához olyan kötvények, amelyeken látszott, hogy a hátlapon már volt egy aláírás, de az klórral el lett halványít-

va. Az ügyészség elrendelte, hogy az összes bankoknál vizsgálják felül az értékpapirkészleteket és ez alkalommal a Szász Közgazdasági Banknál és a Stanesco-féle bankbizományi irodában találtak ilyen kötvényeket. Mindkét helyen a vezetők azzal védekeztek, hogy nem nézték meg a kötvények hátlapját. Megállapítást nyert, hogy a Bucurestiben elsikkasztott állampapírok jórészt Brasov-Brassóban helyezték el és már hónapokkal ezelőtt a szabad forgalomban sok értékpapírt adtak el, sőt sikerült annak valódisága tekintetében még azt a két bankot is félrevezetni, ahol ilyen hamis kötvényeket találtak.

KÖZGAZDASÁG

Egy hónappal meghosszabbították a vállalatok személyzetének nemzetiségéről szóló miniszteri körlevél rendelkezéseinek végrehajtási határidejét

Arad, szeptember 30. Ismeretes, hogy Pop Valer ipari és kereskedelmi miniszter az ország valamennyi gyárvállalatához közevél formájában rendeletet intézett, amelyben kötelezte a vállalatokat, hogy szakmunkásaik hetvenöt százalékanak, a vezető személyzet ötven százalékának a nemzeti munkavédelmi törvény értelmében román nemzetiségűnek kell lennie. A körlevél utasított hetvenkét vállalatot, hogy ameny-

nyiben a rendelkezést még nem hajtották végre, azt szeptember hó harmincadikáig feltétlenül alkalmazzák. Bucurestii jelentés szerint az Ugir közbenjárására a miniszter a határidőt egy hónappal meghosszabbította. A rendelkezést tehát, amelyet a miniszter körlevelekben hozott a vállalatok tudomására, november elsejéig kell végrehajtani.

Általános áresés a hazai petróleumpiacon

Vagononként 2000 lei az átlagos áresés. — A világgpiac csökkenő kereslete idézte elő a petróleum termékek árának lemorzsolódását.

Bucurestii, szeptember 30. A hazai petróleumpiacon általános áresést idézett elő az a körülmény, hogy az Egyesült Államok petróleum piacán üzletellen volt a helyzet, minek következtében lemorzsolódtak a petróleumtermékek árai: A bucurestii tőzsde jelentése szerint tizenöt százalékkal tizenháromezerre esett a nyersolaj ára.

A Prezentul című bucurestii közgazdasági lap részletes cikkben számol be a hazai petróleumpiac nagy eseményéről. A bucurestii lap szintén azzal indokolja meg a petróleumárak nagyarányú csökkenését, hogy a világgpiac az utóbbi időben esett a petróleumtermékek iránti kereslet. Az áresés a Prezentul szerint is elérte a vagononkénti átlagos kétezer leit. Így a bus-

tenari szondáknál átlag 15.200 leiről 13.500 leire esett a petróleum, míg a paraffinosé 14.800-ról 13.000 leire. Gura Ocnițeiben átlag 1500 lejre csökkent vagononként, míg a moreni szondáknál 15.000 leiről 13.000 leire, a paraffinos 14 ezer 200 leiről 12.500 leire esett vagononként. A többi petróleumtermékeknek az átlagos esés vagononként 1500—1700 lei.

Nagymértékben estek a benzinárak is, különösen a repülőgépek által használt finomabb benzin lett olcsóbb. A constantai exportpiacon a repülőgépek által használt könnyűbenzin ára 61.2 shillingről 59 shillingre esett, a traktorok által használt nehézbenzin ára pedig 56.4 shillingről 55.9 shillingre esett. A világgpiacnál használt petróleum ára stabil.

Szabad kereskedelmet ajánlott a bankkormányzók értekezlete

Az aranyforgalom normalizálását tartják a helyes árucseré előfeltételének. — Véget ért a bucurestii tanácskozás

Bucurestii, szeptember 30. A kisantant államainak bankkormányzói befejezték bucurestii tanácskozásukat. A megbeszélés eredményét kommunikációban összegezték és feltűnt, hogy abban teljes határozottsággal foglalnak állást a kereskedelem felszabadítása mellett. A kommuniké megállapítja, hogy

a krízisből egy kivetető út van: a tőke és áru szabad forgalmának helyreállítása.

Az államok — mondja a kommuniké — ezt a végcélit csak úgy tudják elérni, ha nemzetgazdasági és pénzügyi politikájukban belső forgalmukban helyreállítják a gazdasági tényezők közötti egyensúlyt és kiküszöbölik mindazokat az intézkedéseket, amelyek mesterségesen befolyásolják a külfölddel való versenyképességet.

A jelentés az aranyforgalmára kitérve, az aranyterelés folozásában látja a valutáris

nehézségek leküzdésének lehetőségét. Ennek feltétele a tőkék szabad vándorlása korlátozásának megszüntetése, hogy az

arany mennyiség helyes elosztás útján viszszerkerüljön olyan államokba, ahonnan nagyobbarányu aranykimenekítés volt

és amelyek ennek folytán ma a termelésben szenvednek.

Az értekezlet néhány kielégítő megállapítással ért véget. A bankkormányzók úgy találták, hogy a kisantant államok között gazdasági kapcsolatok a folyó évben erősödtek, az országok közötti fizetési egyezmények beváltak a három ország valutája az egymásközi viszonylatban állandó árfolyamot mutat, ami lehetővé teszi a fokozott árucserét és végül azt is megállapítják, hogy a jegybankok simán bonyolítják le az áruforgalomhoz szükséges fizetéseket.

Ezer vagon búzát exportálunk Csehszlovákiába

Prága, szeptember 30. A román bor propagálása érdekében a csehszlovák fővárosban a szövetségi miniszterium román vendéglőt nyitott. A vendéglő megnyitásával egyidejűleg tárgyalások indultak meg szövetségi miniszteriumunk és a csehszlovák kormány között egy nagyarányu buzaexport-üzlet lebonyolítása ügyében. Eszerint Románia 1000 vagon búzát exportálna Csehszlovákiába.

Új látványossági adó

Két lei minden jegy után

Bucuresti, szeptember 30. A Monitorul Oficialban ma megjelent az ez év márciusában életbeléptetett látványossági adótörvényt módosító törvényrendelet, amely szerint a színházak, mozik, sportlátványosságok, kiállítások és szórakoztató előadások jegyei után további 2 lei adó fizetendő. Ez az ingyenes belépéseknél is kötelező. A premiermozik és színházak naponta 30, más mozik 20, egyéb látványossági helyek naponta 100 ingyenjegyet bocsáthatnak ki. Ezen mennyiségen felül kiadott ingyenjegy után a látványossági adó 10 lei. Az új adóból különböző művészeti alapokat fognak segíteni.

— A borecet új forgalmi adója. Bucurestii-ből jelentik: A pénzügyminiszterium augusztus 25-iki hatállyal visszamenőleg megváltoztatta a borecet három százalékos forgalmi adóját, oly módon, hogy minden liter bor után, amelyet ecetkészítés céljából a gyárba hoznak, 26 banit kell forgalmi adó címen leróni.

— Nagyarányu köz munkák Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány idei költségvetésében egy milliárd dinárt vett fel a tervezett köz munkálatok költségeire. A munkálatok megfelelő részét a folyó év első felében el is végezték és ara a jugoszláv államkincstár 459 millió dinárt már ki is fizetett. Az elvégzett és tervezett köz munkálatok tulnyomó részben utak építése és javítása. Ezek között az utak között szerepel egy nemzetközi út is, amely keresztülvonul az egész országon.

— Román-magyar pénzügyi tárgyalások. Bucurestii-ből jelentik: A magyar kormány a függőben levő pénzügyi események rendezésére hívta fel a román pénzügyminisztert. Javasolja, hogy novemberben tartsanak egy tanácskozást, amelyen elsősorban a kétszeres megadóztatás elkerülését és a pénzügyi kihágások megtorlása tárgyában létesítendő viszonyosságot tárgyalnák le. Ilyen egyezménye Romániának már van Németországgal és a román-magyar pénzügyi egyezmény ennek mintájára volna megkötendő. A pénzügyminiszteriumban a tárgyalásokat szükségesnek tartják és így a magyar átirat kedvező elintézet fog nyerni.

— Meghosszabbították a Románia és Svájo közötti kliring-egyezményt. Bucurestii-ből jelentik: Kormányunk a Svájccal érvényben levő kliring-egyezményt november 1-ig meghosszabbította. Ismeretes, hogy e hó 18-án Bécsben tárgyalások kezdődtek kormányunk és Svájo kiküldöttei között az új kereskedelmi szerződés megkötése ügyében. Amennyiben ezek a tárgyalások november elsejéig nem fejeződnek be, azok befejezéséig a jelenleg érvényben levő kliring-egyezmény hatálya önmagától meghosszabbodik.

— HARC A KEZTYÜ KÖRÜL. Az angol piac Olaszországból és Csehszlovákiából importált keztült. Az import az utóbbi időkig megozsolott egyenlő arányban a két állam között, mignem es év tavaszán Olaszország eldobta a keztült és harcot kezdett a prágai áru ellen. A harc eszköze a dömping. Dacára, hogy a nyersbőrarak emelkedtek Olaszország lement a keztült árával úgy, hogy az angol importőrök figyelmeztették cseh gyáraikat, hogy elpártolnak, ha nem kapnak olcsóbb árajánlatot.

Csillár, csillár, csillár, villanykörte, vezeték, rádiók legolcsóbban Rosenfeld Géza Bul. Reg. Maria 9 Telefon: 12-25

KÖNYVEK

— **JUHÁSZ VILMOS: TIBET.** Tibet, „Ázsia szíve”, az idegenek elől máig is a legszigorubbán elzárt és a világpolitikára mégis nagy mértékben kiható magashegyi ország. A számos vele foglalkozó magyar nyelvű könyv közül azonban egy sem volt eddig, amely Tibet „titkát” annyira teljesen és minden vonatkozásában feltárta volna, mint Juhász Vilmos könyve. Megismerjük ebből a föld legmostohább életkörülmények között tengődő parasztságának, a pásztornomádoknak és a szervezett rablóhordák életmódját, s a világ legkülönösebb vallásának, a lámák egyházának idegenszerű, de mélyértelmű tanításait és szertartásait. A népi és földrajzi sajtóságok élesszemű meglátásán kívül a tudós szerző hűen rajzolja elénk a brit világbirodalom, a szovjet és a két nagy ázsiai hatalom: Kína és Japán e földrész körül lejátszódo konfliktusait. S a nyugati világpolitika törekvései mellett remek fejezetekben ismerteti eddig javarészt ismeretlen kuta-tók és utazók élményeinek és kalandjainak izgalmas részleteit. Juhász Vilmos: Tibet című műve megjelent az Athenaeum földrajzi sorozatában, ára fűzve 132 lei, kötve 158 lei és kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum sorozatok teljes jegyzékét.

— **KARINTHY FRIGYES: TANÁR UR KEREM.** Az idei könyvnapon bámulatosan nagy sikert aratott Karinty Frigyes örökbecsű humoreszkgyűjteménye „Tanár ur kérem”, amely teljesen új kiadásban jelent meg Vértés Marcell pompás rajzaival. Ragyogó humorral, írásművészettel, megkapó ember és gyermekismerettel még senki soha nem írta meg ilyen derűsen és kacagtatóan az iskolai életet és az iskolának örökérvényű tipikus diák és tanáralakjait. Karinty Frigyes „Tanár ur kérem” most megjelent kiadása vászonkötésben 99 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj.

RÁDIÓ

PÉNTEK, OKTÓBER 1.

București. 6.30: Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállandóság. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 19: Időjelzés. 19.03 Jean Sibiceanu zenekara. 20.15: Rádióegyetem. Radio România. 20.35: Szórakoztató zene. Radio București. 20.35: Kamara zene. Radio România-Radio București 21: „Trubadur”, Verdi operája 4 felvonásban. 21.30: Könyvek és folyóiratok. 22.25: Rádióhíradó. 22.55: Sport. 23.45: Hírek francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.10 Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: K. Demény Magda zongora játéka. 1.30: Hírek. 1.40: Szügyi Kálmán énekel. 2.30: Kiss Lajos és cigányzenekara. 3.40: Hírek. 5.15: Diákféltára. 5.45: Hírek. 6: Jó Tibor dr. előadása. 6.30: Szalonzene. 7.10: Sportközlemények. 8: József Attila versei. 8.30: Az Operaház megnyitó előadásának közvetítése. „Hunyadi László” Dalmú 3 felvonásban. 9.30: Külügyi negyedóra. 10.30: Hírek. 11.30: Farkas József és cigányzenekara. 12: Hírek angol nyelven. 12.05: Hanglemezek. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 7.15: Gyorsírótanfolyam. 7.50: Csecsemőgondozás a tanfolyam. Munkásféltára. 8.30: A tudomány műhelyéből 9: Hírek. 9.25: Hanglemezek. 10.05: Lantos-éj. 11.05: Farkas József és cigányzenekara muzsikál.

Varsó. 9: Operatársulatok.

Lincse. 9: Szimfonikus hangverseny.

Prága. 9.20: Rádió zenekar.

London. 9.20: Beethoven: IX. Szimfóniája

Róma. 10: Három a kislány, operett.

SZOMBAT, OKTÓBER 2.

București. 6.30: Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállandóság. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 19: Időjel-

jelzés, időjárásjelentés. 19.03: Ionel Giurgea zenekara. 20.20: Rádióegyetem. 20.40: Saljapin-lemezek. 21.05: Rádió-posta. 21.20: Rádiózenekar. 22.30: Sport, rádióhíradó. 22.45: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.10 Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Póztárszene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.15: Csibe Károly meséje. 5.45: Hírek. 6: Beregi István postamérnök előadása. 6.30: A Beszkárt énekhangversenye. 7: Hogyan készül a Rádióélet? Közvetítés az Athenaeum irodalmi és nyomdai rt. helyiségeiből. 7.40: Keéri-Szántó Imre zongorázik. 8.10: Fara-gó Ödön vidám elbeszélései. 8.40: Wargha Imre magyar nótákat énekel. 9.15: Az elcsesélt ember. Szinjátek három felvonásban. 10.45: Hírek. 11.10 Az országos frontharcos gyűlés megnyitó ünnepségének közvetítése. 11.50: Szalonzene. 12.15: Táncclemezek. 1.05: Hírek külföldre.

Budapest II. 8: Farkas Edit előadása. 7.40: Mezőgazdasági féltára. 8.10: Sárai Elemér és cigányzenekara. 8.40: Csizsár Béla előadása. 9.15: Hírek. 9.40: Hanglemezek. 10.45: Szalonzene.

Varsó. 8: Magyar melódiák mandolinzenekarral.

Bécs. 8.50: Operettközvetítés.

Belgrád. 9: Operatársulatok.

London. 9: Tarka est.

Berlin. 9: Nagy operettest.

Milánó. 10: Hangverseny. Perugiából.

VASARNAP, OKTÓBER 3.

București. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 10.55: Szentmise közvetítés a Sf. Patriarhei templomból. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállandóság. 13.10: Costică Tandin zenekara. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárás, bel- és külföldi hírek. 14.25: A hangverseny folytatása. 15: A falu órája. 15.55: Román zene. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Katonazenekar. 20.20: 20.40: Táncczene. 21.50: Román zene. 22.30: Rádió híradó. 22.45: Sporteredmények. 22.55: Rádiózenekar.

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS ARA 20 Lei MINDEN TOVÁBBI SZÓ 10 SZÓIG 20 Lei 2 LEI.

LEVELEZÉS

Világom! Így tudsz felejtetni? Folyton Veled vagyok, meghalok utánad. 20961

No 188 jellegére levél van a kiadóban. 4798

ALKALMAZÁS

Elektrotechnikai szakmabeli kereskedőknél bevezett utazó rádiók eladására jutalekra felvétetik. Ajánlatok referencia megadásával „Referencia” jellegére a lap kiadóhivatalába 20951

Bejáró megbízható, rendes tiszta 2 tagú családhoz csak délelőttre felvétetik. Cim a kiadóban.

Női fodrász segédet azonnalra felvesznek. Cim a kiadóban. 20943

Keresek ügyes fűszeres segédet azonnali belépésre Gölz Adám Lipova. 5197

Megbízható komolyabb minden felvétetik okt. 1-re. Teodor Serb 15. 5211

Könyvelésben jártos román-magyar irodai munkaerőt keresünk. Ajánlatokat „1500” jellegére a kiadóba. 20966

Scimpatikus fogorvost, vagy vizsgázott fogtechnikust (nőt) fixfizetéssel, korrekt fogtechnikust, elsőrendű szakácsnőt és ügyes szobalányt keresek sürgősen Springer dentíst, Căminulung Mușcel. 20978

Ügyes kiszolgáló leányt felveszek kárméremre. Piata Catedralei 1. 5220

LAKÁS

Kétszobás modern lakás nov. 1-re kiadó. Megtekinthető a Muresparton Str. Dumbrava Rosie 21. 20947

Kétszobás és háromszobás fürdőszobás lakás nov. 1-re kiadó. Calea Sa-guna 28. 5169

Elköltözés miatt kiadó nov 1-re négy szobás fürdőszobás, komfortos lakás. Piata Luther 3. I. em. Törvényszéki parkkal szemben. 5168

Belvárosban, kertés 2 szobás modern magánház nov. 1-re kiadó. Ertekezni Generala biztosító, Reg. Maria-ut 24. 20965

Modern garszonlakások, 2 szoba fürdő, előszoba 1000 leiert okt. és nov. 1-re kiadók. Plevnei tér 3. 20979

Modern 3 szobás lakás novemberre kiadó Carol körut 70. 20977

Elegánsan berendezett 1-2 uccai lépéscsözi szoba kiadó. P. Catedralei 1. 5219

OKTATÁS

Kereskedelmi liceumot jelesen végzett román leány előkészít az összes vagy esetleg egyes tantárgyakból. Cim a kiadóban. 5217

ELLÁTÁS

1-2 kisebb iskolásleánykát teljes ellátására felveszek. Cim a kiadóban. 20071

ELADÁS

Gépvezők figyelmébe! Tekintettel a szezon utánra mindenki igyekszik garbiturákat beszerezni, bármilyen nagyságú és márkájú gépeket közvetít Hoff Árpád gépiügynök Satul-Nou, Jud. Arad. Forduljon hozzá bizalommal. 5200

Steyer XII. csukott, új karosszériával, új gumikkal eladó. Kovács mechanic, Ineu, jud. Arad. 20962

Egy márványlap olcsón eladó. Cim a kiadóban. 20963

Németnyelvű modern regények és egyéb könyvek, olcsón eladók. Cim a kiadóban. 135

VÉTEL

Textilüzletberendezést keresek megvételre. Cim a kiadóban. 20971

Tenyészbikát 2½-3 éveset keres Szalay gazdaság, Arad Str. Cosbuc 1. 5216

Vesziünk használt jó állapotban lévő cassát, íróasztalokat, írógépet, iratszekrényt és székeket. Oxigéngvár. Telefon 1505. 20967

KÜLÖNFÉLE

Élő muresi ponty 40 lei kilója, friss muresi harcsa, csuka legolcsóbb árban Luttwák és Abramovici cégnél, Telefon: 15-04. 20976

INGATLANOK

Belváros központjában

Két uccára nyúló kettéosztható masszív bérház, 21 lakással, részben fürdőszoba és üzletekkel 240 ezer lei évi jövedelemmel 2 millió 300 ezer leiert. Piac tér közelében 3 uccára nyúló masszív ház 7 lakással, városi viz, 60 méter uccai fronttal 55 ezer lei évi jövedelemmel 550 ezer leiert eladók. Megbízott:

HAÁSZ

ingatlanforgalmi iroda, Arad, Str. Eminescu 20-22. — Alapítva 1919.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai: Szerkesztőség: 20-14, kiadóhivatal: 11-51.

A szerkesztésért

Dr. STAUBER JÁNOS felel.

Felelős kiadó: Stauber István. Nyomatott a Hírlap nyomdájában.

Haláleset, elutazás, költözésközből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matrácot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, makkulatura papírt, hangszereket, ócskavasat, padlástolmit. Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyen felesleges holmit, lim-lomot, stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóhivatalba, vagy lakásomra. Levelezőlap vagy személyes hívásra hához jövök. Gojdu-u. 5. sz. Steiner Sándor.

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít **Hospodár** Str. Eminescu 3 Str. Stroiescu 13. ARAD